

Väljaandja:	Justiitsminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	13.01.2012
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	15.01.2015
Avaldamismärge:	RT I, 10.01.2012, 2

Patenditaotluse sisu- ja vorminõuded ning Patendiametile esitamise kord¹

Vastu võetud 03.01.2012 nr 2

Määrus kehtestatakse „Patendiseaduse” § 19 lõike 4 ja § 20 lõike 4 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Mõistete määratlemine

Määruses kasutatavaid mõisteid, mis ei ole määratletud „Patendiseaduses”, mõistetakse ja tõlgendatakse „Tööstusomandi kaitse Pariisi konventsioonis”, „Patendikoostöölepingus” (edaspidi *PCT*), „Euroopa patentide väljaandmise konventsioonis” (edaspidi *EPC*), „Patendiõiguse lepingus” (edaspidi *PLT*), „Euroopa patentide väljaandmise konventsiooni kohaldamise seaduses”, „Tööstusomandi õiguskorralduse aluste seaduses” ja Euroopa Liidu õigusaktides ning Riigikogu poolt ratifitseeritud teistes leuitiste õiguskaitset puudutavates välislepingutes toodud määratluste kohaselt.

§ 2. Määruse laiendamine rahvusvahelistele patenditaotlustele

(1) Määrus ei laiene *PCT* artiklite 3–12 kohaselt Patendiametile kui sama lepingu artikli 2 lõike xv kohasele vastuvõtvale ametile esitatavatele rahvusvahelistele taotlustele.

(2) Käesolev määrus laieneb *PCT* artikli 22 või 39 kohaselt Patendiametile kui sama lepingu artikli 2 lõike xiii kohasele märgitud ametile või lõike xiv kohasele väljavalitud ametile esitatavatele rahvusvahelistele patenditaotlustele pärast nende võtmist siseriiklikku menetlusse.

2. peatükk Leiutise objekt ja ühtsus

§ 3. Leiutise objekti liigid

„Patendiseaduse” § 6 lõike 1 kohaselt on leiutise objektiks seade, meetod või aine, kaasa arvatud bioloogiline aine. Leiutise objektina käsitletakse ka eelnimetatud objektide kombinatsiooni.

§ 4. Leiutise ühtsus

„Patendiseaduse” § 9 lõike 1 kohaselt saab ühe ja sama patenditaotlusega taotleda patendikaitset ainult ühele leiutisele või ühtse leiundusliku mõttega seotud leiutiste kombinatsioonile.

3. peatükk Objektid, mida ei saa patentida

§ 5. Objektid, mis ei ole leiutised

„Patendiseaduse” § 6 lõike 2 kohaselt ei ole leiutise objektiks muuhulgas:

- 1) avastus, mille hulka kuulub ka inimkeha kujunemise või arengu või inimgeeni järjestuse või selle osa kirjeldus;
- 2) teadusteooria;

- 3) matemaatiline meetod;
- 4) majandus- ja mõtetegevuse plaan, reegel, eeskiri või meetod;
- 5) rajatise, hoone ja maa-ala projekt ning skeem;
- 6) tingmärk;
- 7) arvutialgoritm ja -programm;
- 8) disainilahendus;
- 9) info lihtne esitamine;
- 10) taimesort ja loomatõug;
- 11) mikrolülituse topoloogia.

§ 6. Mittepatenditavad leiutised

(1) „Patendiseaduse” § 7 lõike 1 kohaselt ei kaitsta patendiga:

- 1) leiutisi, mis on vastuolus avaliku korra ja moraaliga;
- 2) raviviise ja diagnoosimeetodeid, mida kasutatakse inimeste või loomade haiguste raviks või diagnoosimiseks.

(2) „Patendiseaduse” § 7 lõike 2 kohaselt ei kaitsta patendiga järgmisi biotehnoloogilisi leiutisi:

- 1) inimese kloonimise meetodeid;
- 2) inimalge geneetilise identiteedi muutmise meetodeid;
- 3) inimembrüo ärieesmärgil kasutamise meetodeid, sealhulgas meetodeid, mis on keelustatud „Kunstliku viljastamise ja embrüokaitse seadusega”;
- 4) looma geneetilise identiteedi muutmise meetodeid, mis tekitavad loomale kannatusi ega anna olulist kasu inimese või looma tervisekaitse seisukohalt, ning nende meetodite kasutamise tulemusena saadud loomi;
- 5) olemuselt bioloogilisi meetodeid bioloogilise aine, taimede või looma saamiseks, välja arvatud mikrobioloogilised meetodid mikroorganismide saamiseks;
- 6) leiutisi, mida saab kasutada ainult ühe kindla taimesordi või loomatõu puhul.

4. peatükk Patenditaotlus

1. jagu Patenditaotluse dokumendid

§ 7. Esitatavad dokumendid

(1) Patenditaotluses peavad sisalduma järgmised dokumendid:

- 1) patendi saamise avaldus;
- 2) leiutiskirjeldus;
- 3) ühe- või mitmepunktiline patendinõudlus;
- 4) joonis või muu illustreeriv materjal, millele viidatakse leiutiskirjelduses või patendinõudluses;
- 5) leiutise olemuse lühikokkuvõte.

(2) Patenditaotlusele lisatakse järgmised dokumendid:

- 1) volikiri, kui patenditaotlus esitatakse patendivoliniku kaudu;
- 2) prioriteedinõuet tõendavad dokumendid, kui „Tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni” või muu kokkuleppe alusel on esitatud prioriteedinõue, välja arvatud juhul, kui kohaldub mõni „Patendiseaduses” sätestatud erisus;
- 3) bioloogilise aine, sealhulgas mikroorganismi tüve deponeerimist tõendav dokument, kui leiutise objektiks on bioloogiline aine või leiutis eeldab bioloogilise aine kasutamist ning kui nimetatud bioloogiline aine ei ole avalikkusele kättesaadav ja seda ei saa kirjeldada leiutiskirjelduses viisil, mis võimaldab vastava ala asjatundjal leiutist teostada;
- 4) dokument, millel on esitatud andmed riigilõivu tasumise kohta (edaspidi *riigilõivu tasumist tõendav dokument*);
- 5) patenditaotluse salastamise taotlus ja Kaitseministeeriumi või välisriigi pädeva asutuse tõend leiutise salastamise kohta, kui patenditaotlus sisaldab vastavalt kas kaitseministri poolt salastatud riigikaitsele leiutist või välisriigis salastatud leiutist, mille patentimise taotlus on esitatud välislepingu alusel;
- 6) välisriigi pädeva asutuse luba leiutise patentimiseks Eesti Vabariigis, kui tegemist on välisriigis salastatud leiutisega ning kui käesoleva lõike punktis 5 nimetatud salastamise taotluse esitab välisriigi pädeva asutuse asemel patenditaotleja.

(3) Kui patenditaotlejaks ei ole autor, peab patenditaotlusele lisama dokumendi, mis sisaldab deklaratsiooni selle kohta, millisel õiguslikul alusel põhineb patenditaotleja õigus taotleda patenti ja saada patendiamanikuks. Eraldi dokumenti ei ole vaja esitada, kui andmed õigusliku aluse kohta on esitatud § 16 kohaselt käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud patendi saamise avalduses.

(4) Riigilõivu tasumist tõendavat dokumenti ei ole vaja esitada, kui andmed riigilõivu tasumise kohta on esitatud § 19 kohaselt käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud patendi saamise avalduses.

(5) Patenditaotleja võib esitada ka muid dokumente, mille esitamist ta patendikaitse taotlemise seisukohalt vajalikuks peab. Selliste dokumentide vastuvõtmise vastavalt vajalikkusele otsustab Patendiamet. Tarbetud dokumendid tagastatakse patenditaotlejale või hävitatakse patenditaotleja nõusolekul.

§ 8. Dokumentide eksemplaride arv

Leiutiskirjeldus, patendinõudlus ning joonis või muu illustreeriv materjal esitatakse kolmes eksemplaris. Leiutise olemuse lühikokkuvõtte esitatakse kahes eksemplaris. Ülejäänud dokumendid esitatakse ühes eksemplaris.

§ 9. Dokumentide keel

(1) Patenditaotluse dokumendid esitatakse Patendiametile eesti keeles, välja arvatud leiutise nimetus patendi saamise avalduses ja leiutise olemuse lühikokkuvõtte, mis esitatakse eesti ja inglise keeles.

(2) Keelekasutus patenditaotluse dokumentides peab vastama eesti kirjakeele normile „Keeleseaduse” mõttes.

(3) Patenditaotluses sisalduvate või sellele lisatud võõrkeelsete dokumentide korral esitatakse „Patendiseaduse” ja käesoleva määruse kohaselt nende tõlge eesti keelde.

2. jagu

Patendi saamise avalduse sisu- ja vorminõuded

§ 10. Esitatavad andmed

(1) Patendi saamise avalduses peavad sisalduma:

- 1) patenditaotleja, mitme patenditaotleja korral aga kõigi patenditaotlejate (edaspidi *patenditaotleja*) andmed;
- 2) patenditaotleja esindaja andmed, kui patenditaotlejat esindab patendivolinik või mitme patenditaotleja korral ühine esindaja;
- 3) autori, ühisautorite korral aga kõigi ühisautorite (edaspidi *autor*) andmed;
- 4) leiutise nimetus;
- 5) prioriteedinõue, kui taotletakse prioriteedi määramist „Tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni” või „Patendiseaduse” §-s 11 nimetatud muu sätte alusel;
- 6) andmed kirjavahetuse pidamiseks, kui patenditaotlejaks on Eesti Vabariigis elukohta või asukohta omav isik või kui patenditaotlejaid esindab ühine esindaja;
- 7) patenditaotluse teiste dokumentide loetelu;
- 8) patenditaotleja või patendivoliniku allkiri;
- 9) oma nime avalikustamise keelanud autori allkiri.

(2) Patendi saamise avaldusest peab selgelt ilmnema:

- 1) patendi saamise nõue;
- 2) kas patenditaotleja on füüsiline või juriidiline isik;
- 3) patenditaotleja elukoht või asukoht;
- 4) patendi taotlemise ja patendiomanikuks saamise õiguslik alus „Patendiseaduse” §-s 12 sätestatust lähtudes;
- 5) oma nime avalikustamise keelanud autori nimi.

(3) Kui füüsilise isiku nimest ei selgu arusaadavalt, milline nimeosa on ees- ja milline perekonnanimi, tuleb perekonnanimi alla joonida. Füüsilise isiku nimi esitatakse ladina tähestikus vastavalt eesti keele algustäheortograafia reeglitele.

(4) Füüsilisest isikust ettevõtja ja juriidilise isiku nime peab esitama vastavalt kas „Äriseadustiku” 2. peatükis sätestatud nõuete kohaselt või „Mittetulundusühingute seaduse” §-s 4 sätestatud nõuete kohaselt. Välisriigis asukohta omava juriidilise isiku korral võib kohaldada asukohariigi seadust. Füüsilise ja juriidilise isiku nimi kirjutatakse vastavuses eesti kirjakeele normiga, mille kohaselt ladinakirjalised nimed esitatakse lähtekeelsel kujul. Muukirjaline nimi kirjutatakse eesti kirja transkribeerituna. Juriidilise isiku nime korral rakendatakse eesti keele või selle juriidilise isiku asukohariigi keele algustäheortograafia reegleid.

(5) Füüsilise isiku nimele ei lisata tiitleid, aunimetusi, akadeemilist kraadi, viisakusväljendeid ega muid lisandeid.

(6) Isikunimede kirjutamisel ei tohi kasutada kunstilisi kirjakujuanduse elemente, kaasa arvatud ilukiri. Ärinime korral ei tohi kasutada erilisi kujunduselemente, mis on pärit näiteks kaubamärgi kujundusest.

§ 11. Patendi saamise avalduse vorm

(1) Patendi saamise avaldus esitatakse käesoleva määruse lisas toodud vormikohasel plangil. Planke saab tasuta Patendiametist või Patendiameti veebilehelt.

(2) Andmete esitamiseks, mis ei mahu ära patendi saamise avalduse andmeväljadele, võib kasutada ühte või mitut lisalehte, millele kirjutab alla sama isik, kes kirjutab alla patendi saamise avaldusele.

(3) Andmed kantakse patendi saamise avalduse plangile trükimasina- või arvutikirjas, trükimenetlusel või mõnda muud tehnilist meetodit kasutades.

§ 12. Patenditaotleja andmed

(1) Patenditaotleja andmed esitatakse patendi saamise avalduse andmeväljal 1.

(2) Füüsilise isiku andmed on tema ees- ja perekonnanimi ning elukohta täielik aadress või, kui tal on ettevõtte, siis kas elukohta või ettevõtte asukohta täielik aadress. Füüsilise isiku elukoht on koht, kus inimene alaliselt või peamiselt elab või millega ta on isiklikult ja majanduslikult kõige enam seotud. Kui füüsilise isiku elukohaks võib samaaegselt lugeda kohti eri riikides, siis märgitakse elukohaks koht riigis, mille kodanik isik on.

(3) Juriidilise isiku andmed on äriregistrisse või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse või tema asukohariigi seaduse järgi muusse ametlikku registrisse kantud täielik või lühendatud nimi ja asukohta täielik aadress. Juriidilise isiku asukoht on koht, kus asub tema juhatus või seda asendav organ, kui seaduse või põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(4) Patenditaotleja aadressile lisatakse patenditaotleja päritoluriigi kahetäheline kood vastavalt Ülemaailmse Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni (edaspidi *WIPO*) standardile ST. 3 riikide identifitseerimise kohta (edaspidi *riigi kahetäheline kood*).

(5) Kui patenditaotlejaid on mitu, esitatakse kõigi patenditaotlejate andmed.

(6) Kui patenditaotleja on liitriigi füüsiline või juriidiline isik (edaspidi *isik*), tuleb aadressis näidata ka osariiki, kusjuures linn või muu asula tuleb alla kriipsutada või muul viisil eristada.

(7) Patenditaotleja andmete hilisematest muudatustest peab viivitamatult teatama Patendiametile. Patenditaotleja nime muutumisel (näiteks füüsilise või juriidilise isiku nime muutus, juriidilise isiku ümberkujundamine) peab patenditaotleja esitama andmete muutmise avalduse ja nime muutumist tõendava dokumendi. Patenditaotleja muutumisel „Patendiseaduse” § 44 lõikes 1 sätestatud juhul seoses patenditaotluse üleandmisega teisele isikule või sama paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul seoses patenditaotluse üleminekulga õigusjärglasele peab patenditaotleja või isik, kellele patenditaotlus üle antakse või üle läheb, esitama Patendiametile patenditaotleja andmete muutmise avalduse, milles sisalduvad nii endise kui ka uue patenditaotleja andmed. Avaldusele peab lisama riigilõivu tasumist tõendava dokumendi. Kui avalduse esitab isik, kellele patenditaotlus üle antakse või kellele see üle läheb, peab ta avaldusele lisama patenditaotluse üleandmist või üleminekut tõendava dokumendi, milleks võib olla leping, loovutuskiri, nimetatud dokumentide ametlikult kinnitatud ärakiri või muu usaldusväärne üleminekut tõendav dokument.

§ 13. Patenditaotleja esindaja andmed

(1) Andmeväli 2 täidetakse vaid juhul, kui patenditaotlejat esindab patenditaotluse esitamisel või Patendiametiga asjaajamisel patendivolinik või mitme patenditaotleja korral nende ühine esindaja.

(2) Ühise esindaja korral kantakse andmeväljale ainult isiku nimi. Ühise esindaja nimi peab olema identne tema nimega patenditaotlejana andmeväljal 1.

(3) Patendivoliniku andmed on ees- ja perekonnanimi, büroo täielik nimi, aadress ja telefoninumber ning patendivoliniku registreerimisnumber riiklikus patendivolinike registris.

(4) Kui andmeväljal 2 on esitatud nii ühise esindaja kui ka patendivoliniku andmed, loetakse patenditaotleja esindajaks patendivolinik.

(5) Patenditaotleja esindaja andmete hilisematest muudatustest tuleb viivitamatult teatada Patendiametile.

§ 14. Andmed kirjavahetuse pidamiseks

(1) Andmeväli 3 täidetakse juhul, kui patenditaotluse esitab ja patendi taotlemise asju ajab Eesti Vabariigis elukohta või asukohta omav patenditaotleja ise või mitme patenditaotleja korral nende Eesti Vabariigis elukohta või asukohta omav ühine esindaja ning kui patenditaotleja või ühine esindaja eelistab kirjalike teadete kiirema ja kindlama kättesaamise eesmärgil kasutada andmeväljal 1 esitatust erinevat Eesti Vabariigi territooriumil asuvat sihtkoha postiaadressi. Soovitav on lisada kontakttelefoni number.

(2) Andmeväljale 3 märgitakse patenditaotleja või ühise esindaja andmed ka juhul, kui patendivoliniku andmed on andmeväljal 2 märgitud, aga ta ei ole volitatud vastu võtma Patendiameti kirjalikke teateid.

(3) Kui patenditaotleja on juriidiline isik või mitme patenditaotleja korral on nende ühiseks esindajaks juriidiline isik, peab andmeväljale 3 märgitud Patendiameti teateid vastuvõttev isik olema kas selle juriidilise isiku juht, tema määratud töötaja või prokurist. „Patendiseaduse” § 13¹ lõikes 1 sätestatust tulenevalt ei tohi Patendiameti kirjalikke teateid vastu võtma volitada kolmandaid isikuid ega muid lepingulisi esindajaid peale patendivoliniku.

(4) Kui andmeväli 3 ei ole ettenähtud juhtudel täidetud või on täidetud ilmselgelt valesti või vigaselt, edastab Patendiamet teated andmeväljal 2 märgitud ühisele esindajale või selle puudumisel andmeväljal 1 märgitud patenditaotlejale, sealhulgas välisriigis elukohta või asukohta omavale isikule. Kui mitme patenditaotleja korral ei ole ühist esindajat määratud, edastatakse teated andmeväljal 1 esimesena märgitud patenditaotlejale tema elukoha või asukohta aadressil. Kui patenditaotlejate hulgas on nii Eesti Vabariigis elukohta või asukohta omavaid isikuid kui ka välisriigis elukohta või asukohta omavaid isikuid, edastatakse teated andmeväljal 1 järjekorras esimesena märgitud Eesti Vabariigis elukohta või asukohta omavale isikule.

(5) Kirjavahetuse andmete hilisematest muudatustest tuleb viivitamatult teatada Patendiametile.

§ 15. Autori andmed

(1) Andmeväljal 4 esitatakse autori ees- ja perekonnanimi ning täielik aadress, millele on lisatud riigi kahetäheline kood.

(2) Mitme autori puhul märgitakse andmeväljale 4 lõikes 1 nimetatud andmed kõigi autorite kohta.

(3) Kui autor on ühtlasi patenditaotleja, võib andmeväljale 4 kirjutada ainult autori ees- ja perekonnanime või sõna „taotleja”. Aadressi märkimine ei ole sel juhul kohustuslik.

(4) Autor, kes ei soovi oma nime autorina avalikustada, esitab andmeväljal 4 nime autorina avalikustamise keelamise nõude, kinnitades seda nõuet oma allkirjaga. Kui patendi saamise avaldusele ei ole võimalik autori allkirja võtta, võib patenditaotlusele lisada autori allkirjastatud tema nime avalikustamise keelamise nõuet või sellekohast sooviavaldust sisaldava eraldi dokumendi. Autori nime avalikustamist keelavat nõuet võib esitada ka hiljem, kuid vähemalt üks kuu enne patenditaotluse avaldamist.

(5) Kui autor on surnud, märgitakse andmeväljale 4 autori ees- ja perekonnanimi ning sõna „surnud”.

§ 16. Andmed patendi taotlemise õiguse kohta

(1) Kui autor ei ole samaaegselt patenditaotleja, deklareeritakse andmeväljal 5 patendi taotlemise ja patendiomanikuks saamise õiguslik alus vastava ruudu märgistamise teel. Lepingu või õigusjärglust kinnitava dokumendi esitamist õigusliku aluse kinnitamiseks patenditaotluse esitamisel ei nõuta.

(2) Patendi taotlemise ja patendiomanikuks saamise õigust võib deklareerida ka eraldi dokumendis, mis lisatakse patenditaotluse esitamisel patenditaotluse dokumentidele.

(3) Patendiamet võib nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lepingu või õigusjärglust kinnitava dokumendi või selle kinnitatud ärakirja esitamist vaid juhul, kui patendi taotlemise ja patendiomanikuks saamise õiguslikku alust ei ole ettenähtud juhtudel deklareeritud ja Patendiameti nõutud sellekohased selgitused ei ole piisavad või tekitavad kahtlust, et patenditaotluse esitamisel on eiratud „Patendiseaduse” §-s 12 sätestatud.

§ 17. Leiutise nimetus

(1) Andmeväljal 6 esitatakse leiutise nimetus, mis peab olema identne leiutiskirjelduses toodud leiutise nimetusega.

(2) Andmeväljal 6 esitatakse ka leiutise nimetuse tõlge inglise keelde.

§ 18. Prioriteedinõue

(1) Andmevälja 7 täitmist loetakse prioriteedinõude esitamiseks.

(2) „Patendiseaduse” § 11 lõike 2 kohaselt „Tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni” või Maailma Kaubandusorganisatsiooni ükskõik millises liikmesriigis esitatud esmase patenditaotluse või kasuliku mudeli registreerimise taotluse alusel prioriteedinõude või „Tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooniga” mitteühinenud riigis või Maailma Kaubandusorganisatsiooni mittekuulvas riigis esitatud esmase patenditaotluse või kasuliku mudeli registreerimise taotluse alusel prioriteedinõude esitamise korral märgistatakse andmeväljal esimene ruut ja andmeväljale kantakse vastava WIPO standardi ST. 9 kohase INID-koodi järele esmase patenditaotluse või kasuliku mudeli registreerimise taotluse esitamise kuupäev ja riigi kahetäheline kood ning patenditaotluse või kasuliku mudeli registreerimise taotluse number (prioriteediandmed). Kui esmane patenditaotlus või kasuliku mudeli registreerimise taotlus on regionaalne

või rahvusvaheline taotlus, näidatakse kahetähelise koodi abil ära selle riigi amet või see valitsustevaheline organisatsioon, kuhu esmane taotlus esitati. Kui patenditaotlus esitatakse mitme esmase patenditaotluse või kasuliku mudeli registreerimise taotluse alusel, kantakse andmeväljale kõigi nende prioriteediandmed.

(3) Kui patenditaotlejal ei ole patenditaotluse Patendiametile esitamise päeval veel esmase patenditaotluse või kasuliku mudeli registreerimise taotluse number teada, siis märgitakse prioriteedinõudes ainult esmase patenditaotluse või kasuliku mudeli registreerimise taotluse esitamise kuupäev ja riik.

(4) „Patendiseaduse” § 9 lõike 2 või 3 kohaselt esialgsest patenditaotlusest eraldatud patenditaotluse korral märgistatakse andmeväljal esimene ruut, kui esialgses patenditaotluses oli esitatud prioriteedinõue, ja teine ruut ning kantakse andmeväljale „Patendiseaduse” § 11 lõike 4 alusel esialgse patenditaotluse prioriteediandmed osas, mis kehtivad eraldatud leiutise suhtes. Andmevälja alaservas esitatakse esialgse patenditaotluse esitamise kuupäev ja patenditaotluse number. Kui esialgse patenditaotluse aluseks on rahvusvaheline taotlus, siis märgitakse esitamise kuupäevaks rahvusvahelise esitamise kuupäev.

(5) Patenditaotluse korral, mis esitatakse 12 kuu jooksul sama patenditaotleja poolt sama leiutise kohta, märgistatakse andmeväljal neljas ruut ja kantakse andmeväljale „Patendiseaduse” § 11 lõike 5 alusel varasema patenditaotluse või kasuliku mudeli registreerimise taotluse esitamise kuupäev ning number.

(6) Patenditaotluse korral, mis esitatakse leiutise olemust muutvate varasema patenditaotluse paranduste ja täienduste põhjal, märgistatakse andmeväljal kolmas ruut ning kantakse andmeväljale „Patendiseaduse” § 11 lõike 3 alusel paranduste ja täienduste Patendiametile esitamise kuupäev ning varasema patenditaotluse number.

§ 19. Andmed riigilõivu tasumise kohta

(1) Andmeväljal 8 märgistatakse esimene ruut ja kantakse andmeväljale riigilõivu summa patenditaotluse esitamise eest ning maksemoodus, mil viisil nimetatud riigilõiv tasuti. Üle kümnepunktilise patendinõudluse korral täiendava riigilõivu tasumisel märgistatakse andmeväljal 8 ka teine ruut ja kantakse andmeväljale täiendavalt tasutud riigilõivu summa. Patendiameti poolt viidatud patendidokumentide ja muude trükiste koopiade väljastamise eest riigilõivu tasumisel märgistatakse andmeväljal 8 kolmas ruut ja kantakse andmeväljale tasutud riigilõivu summa.

(2) Riigilõivu tasumisel maksekorraldusega, sularaha sissemaksena Rahandusministeeriumi riigilõivude kontole või muul viisil märgitakse andmeväljale maksedokumendi number ja kuupäev.

(3) Andmeväljal märgistatakse vastav ruut sõltuvalt sellest, kas riigilõivu tasus patenditaotleja, patendivolinik või muu isik, sealhulgas ühine esindaja. Kui riigilõivu tasus muu isik, tuleb andmeväljale kanda maksja nimi.

§ 20. Muud andmed

(1) Andmeväli 9 täidetakse, kui:

1) leiutiskirjelduse esitamise asemel esitatakse „Patendiseaduse” § 21 lõike 2 kohaselt esmase patenditaotluse või kasuliku mudeli registreerimise taotluse andmed,

2) „Patendiseaduse” § 19 lõike 2 punkti 3 kohaselt peab esitama bioloogilise aine, sealhulgas mikroorganismi tüve deponeerimist tõendava dokumendi või

3) nõutakse „Patendiseaduse” § 8 lõike 3 alusel tehnika taseme määramisel leiutist puudutava avalikustatud teabe mitteametist.

(2) Leiutiskirjelduse asemel esmase patenditaotluse või kasuliku mudeli registreerimise taotluse andmete esitamise korral märgistatakse andmeväljal 9 esimene ruut ja kantakse andmeväljale esmase taotluse esitamise kuupäev, riik või rahvusvaheline organisatsioon, kuhu esmane taotlus esitati, ja esmase taotluse number. Patenditaotlusele lisatakse esmase taotluse leiutiskirjeldus ja patendinõudlus või nende tõlge eesti keelde, kui esmane taotlus on võõrkeeles. Kui patenditaotluse esitamisel esmase taotluse leiutiskirjeldust ja patendinõudlust ei esitatud, on soovitatav esitada need võimalikult kiiresti omal algatusel. Kui esmase taotluse leiutiskirjeldust ja patendinõudlust ei ole omal algatusel esitatud, peab need esitama Patendiameti poolt „Patendiseaduse” § 22 lõike 7 kohaselt määratud tähtpäevaks, kuid mitte hiljem kui 16 kuud esmase patenditaotluse või kasuliku mudeli registreerimise taotluse esitamise kuupäevast. Lisaks eeltoodule esitatakse andmeväljal 7 reeglina esmase taotluse alusel käesoleva määruse § 18 lõike 2 kohane prioriteedinõue ja lisatakse patenditaotlusele prioriteedinõuet tõendavad dokumendid.

(3) Bioloogilise aine, sealhulgas mikroorganismi deponeerimise kohta andmete esitamise korral märgistatakse andmeväljal 9 teine ruut ja kantakse andmeväljale deponeerimise registreerimisnumber, kuupäev ja rahvusvahelise deponeerimisasutuse täielik või lühendatud nimi.

(4) Kolmanda ruudu märgistamist andmeväljal 9 loetakse „Patendiseaduse” § 8 lõikes 3 sätestatud nõude esitamiseks. Andmeväljale kantakse leiutist puudutava teabe, mille arvestamist tehnika taseme määramisel ei soovita, avalikustamise kuupäev ja võimalikult täpsed andmed avalikustamise allika või sündmuse kohta, sealhulgas leiutise eksponaadina näitusel väljapaneku kuupäev ja näituse nimetus ning toimumise koht.

§ 21. Andmed lisade kohta

(1) Andmeväljal 10 tehakse lisade loetelus märke nende dokumentide ees olevatesse ruutudesse, mis patenditaotluse koosseisus tegelikult esitati. Seejärel märgitakse iga dokumendi lehtede arv. Registreeritud üldvolikirja kasutamise korral märgitakse andmeväljal ka üldvolikirja registreerimisnumber.

(2) Kui patenditaotluses on mõni dokument, mida loetelu ei sisalda, täiendatakse loetelu, lisades selle dokumendi nimetuse, lehtede ja eksemplaride arvu.

§ 22. Allkiri

(1) Patendi saamise avaldusele kirjutab alla patenditaotleja. Kui patenditaotlejaid on mitu, kirjutavad alla kõik patenditaotlejad.

(2) Allkiri peab sisaldama ees- ja perekonnanime, olema loetav või suurtähtkirjas desifreeritud. Kui patenditaotleja on juriidiline isik, tuleb märkida ka allakirjutanud seadusliku esindaja ametinimetus.

(3) Allakirjutamisel märgitakse ka allakirjutamise koht (linn, muu asula, talu) ning kuupäev.

(4) Allkiri lisalehel peab vastama käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 kehtestatud nõuetele.

(5) Patendi saamise avaldusele võib volituse olemasolu korral alla kirjutada ka patendivolinik või ühine esindaja. Volituse tõendamiseks lisatakse patenditaotlusele §-s 47 kehtestatud nõuetele vastav volikiri. Kui volikirja ei ole patenditaotluse esitamise ajal võimalik patenditaotlusele lisada, edastatakse see Patendiametile esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui „Patendiseaduse” § 25¹lõike 1 alusel Patendiameti poolt määratud tähtpäevaks.

3. jagu

Leiutiskirjelduse sisu- ja vorminõuded

§ 23. Leiutiskirjelduse otstarve

(1) Leiutiskirjelduse otstarve on leiutise olemuse avamine. Leiutise olemus peab olema avatud niisugusel määral, et vastava ala asjatundjal oleks võimalik aru saada tehnilise probleemi olemusest ja selle lahendamiseks leiutise abil.

(2) Leiutiskirjeldus peab tagama patendinõudlusega määratletud patendikaitse ulatuse täpse tõlgendamise.

§ 24. Leiutiskirjelduse struktuur

(1) Leiutiskirjelduse pealkirjaks on leiutise nimetus.

(2) Leiutiskirjeldus koosneb järgmistest osadest:

1) tehnikavaldkond;

2) tehnika tase;

3) leiutise olemus;

4) jooniste või muu illustreeriva materjali loetelu;

5) üks või mitu leiutise teostamise näidet ja vajadusel muud andmed, mis tõendavad leiutise teostamise, tööstusliku kasutamise ja püstitatud tehnilise tulemuse saavutamise võimalikkust.

(3) Leiutiskirjelduse juurde kuulub ka §-s 34 kehtestatud nõuetele vastav nukleotiidide ja/või aminohapete järjestuse loetelu (edaspidi *järjestuse loetelu*), kui patenditaotluses on avatud nukleotiidide ja/või aminohapete järjestused.

(4) Leiutiskirjelduse üksikuid osi või selles sisalduvaid tehniliste lahenduste kirjeldusi, samuti leiutise olemuse selgitusi või leiutise abil ettenähtud tehnilise tulemuse saavutamise põhjendusi ei ole lubatud asendada üksnes viitega kirjanduse allikale, patenditaotluse teistele dokumentidele või muule infoallikale.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud leiutiskirjelduse osade teksti algus ja lõpp peab olema eristatav. Osad võivad kanda nende nimetusele vastavat pealkirja.

§ 25. Leiutise nimetus

(1) Leiutise nimetus peab selgelt ja täpselt näitama leiutise tehnilist otstarvet ja vastama leiutise olemusele. Leiutise nimetus ei tohi olla leiutise olemusest kitsam ega laiem. Leiutise nimetusest peab selguma leiutise objekt (seade, meetod, aine).

(2) Leiutise nimetuses on soovitatav kasutada rahvusvahelise patendiklassifikatsiooni terminoloogiat.

(3) Leiutise nimetus ei tohi sisaldada:

- 1) füüsilise isiku nime, sealhulgas autori nime;
- 2) ettevõtte ärinime;
- 3) kohanime;
- 4) sõnalist kaubamärki või kaubamärgi sõnalist osa;
- 5) sõna „uus” või mis tahes reklaamväljendeid või reklaamteksti;
- 6) argoosõnu ja -väljendeid;
- 7) muid sõnu ja väljendeid, millel puudub tehnilise terminina kindel tähendus.

(4) Leiutise nimetus esitatakse ainsuse vormis. Erandiks on ühise struktuurivalemiga hõlmatud keemilisi ühendeid puudutavate leiutiste nimetused.

(5) Individuaalset keemilist ühendit puudutava leiutise nimetuses peab olema ära näidatud ühendi nimetus ühe keemias kasutatava nomenklatuuri, soovitatavalt IUPAC-i nomenklatuuri järgi. Märgitud võib olla ka ühendi konkreetne otstarve ning bioaktiivsete ühendite korral ühendi bioloogilise aktiivsuse liik.

(6) Kindlaksmääramata struktuuriga kõrgmolekulaarse ühendi saamise meetodi korral näidatakse leiutise nimetuses ära ka kõrgmolekulaarse ühendi nimetus ning vajadusel selle otstarve.

(7) Kindlaksmääramata koostisega aine saamise meetodi korral näidatakse leiutise nimetuses ära selle ainesegu otstarve või bioaktiivsed omadused.

(8) Kui patenditaotlus sisaldab ühtse leiundusliku mõttega seotud leiutiste kombinatsiooni, peab leiutise nimetus kajastama kõiki kombinatsiooni kuuluvaid leiutisi ja nendevahelist seost, näiteks „Aine X, meetod selle saamiseks ja aine X kasutamine”, „Meetod Y ja seade selle realiseerimiseks”, „Aine Z, meetod aine Z saamiseks ja seade selle meetodi teostamiseks” jne.

(9) Leiutise nimetust ei tohi lühendada, kasutades terminite lühendeid või lühendeid „jne”, „jms” ning teisi sarnaseid lühendeid.

(10) Leiutise nimetuse sõnastamisel on soovitatav juhinduda WIPO standardist ST. 15.

§ 26. Tehnikavaldkond

Leiutiskirjelduse osas „Tehnikavaldkond” näidatakse ära tehnikavaldkond, millesse leiutis kuulub, ja leiutise kasutusala. Kui selliseid valdkondi ja alasid on mitu, on soovitatav ära näidata need tehnikavaldkonnad ja alad, kus leiutist kavatakse kasutada.

§ 27. Tehnika tase

(1) Leiutiskirjelduse osas „Tehnika tase” kirjeldatakse patenditaotlejale varem teadaolevaid analoogseid leiutisi ning muid tehnilisi lahendusi, mis võivad olla kasulikud leiutise olemusest arusaamiseks ja ekspertiisi tegemiseks, soovitatavalt viidetes neid sisaldavatele dokumentidele.

(2) Analoogete lahenduste kirjeldamisel tuleb kasutada terminoloogiat, mis on leiutise omaga võimalikult ühtne. Analoogete lahenduste kirjeldusest peavad selgelt ilmnema analoogete lahenduste ja leiutise ühised ja eristavad tehnilised tunnused, mis on ühtlasi aluseks patendinõudluse formuleerimisel.

(3) Eraldi kirjeldatakse patenditaotlejale tehnika tasemest teada olevat leiutisele kõige lähedasemat ja tehnilise tulemuse poolest sarnast lahendust ning tuuakse esile selle lahenduse puuduseks olev tehniline probleem, mille kõrvaldamisele leiutis on suunatud.

(4) Kui patenditaotlus sisaldab leiutiste kombinatsiooni, tuleb kirjeldada eraldi iga leiutisega analoogseid ja lähimat lahendust ning viimase puhul tuua esile tehniline probleem, mille lahendamisele vastav kombinatsioon sisalduv leiutis on suunatud.

(5) Analoogete lahendusi sisaldavate informatsiooniallikate bibliograafilised andmed esitatakse leiutiskirjelduse tekstis nii, et nende järgi oleks allikat võimalikult lihtne leida.

(6) Patendile või muule leiutise kaitsedokumendile viitamisel on soovitatav ära näidata riigi nimi või riigi kahetäheline kood, kaitsedokumendi nimetus või kaitsedokumendi liigi kood, kaitsedokumendi number, rahvusvahelise patendiklassifikatsiooni indeks, omaniku või autori nimi ning kaitsedokumendi avaldamise aasta.

§ 28. Leiutise olemus

(1) Leiutise olemust väljendatakse leiutise oluliste tunnuste kogumina. Leiutise oluliste tunnuste kogumisse kuuluvad kõik tunnused, mis on vajalikud ja millest piisab leiutise eesmärgiks oleva ühe kindla, leiutisele kõige lähedasema tehnilise tulemuse saavutamiseks.

(2) See leiutiskirjelduse osa peab sisaldama kõiki patendinõudluses esitatud leiutise tunnuseid ja leiutise eesmärgiks olevat tehnilist tulemust ning selgitama tunnuste ja tehnilise tulemuse vahelist põhjuslikku seost.

(3) Leiutise olemuse avamisel on soovitatav ära näidata ka muud tehnilised tulemused, mida leiutis annab, sealhulgas üksikjuhtudel, konkreetsete teostusvormide või eriliste kasutustingimuste korral. Leiutise eesmärgiks olev tehniline tulemus võib olla näiteks hõõrdeteguri vähenemine, kinnikiilumise ärahoidmine, metallivalu defektide vältimine, mõteseadme tundlikkuse tõus, ravimi aktiivsuse suurenemine, ravipreparaadi mõju lokaliseerimine jne.

(4) Leiutiste kombinatsiooni korral kirjeldatakse iga kombinatsiooni kuuluva leiutise olemust ja saavutatud tehnilist tulemust eraldi. Leiutise ühtsuse kinnitamiseks on soovitatav selgitada tehnilist seost kombinatsiooni kuuluvate leiutiste vahel ja nende osa tehnika tasemesse antavas terviklikus panuses.

§ 29. Jooniste või muu illustreeriva materjali loetelu

Leiutiskirjelduse selles osas antakse peale jooniste või muu illustreeriva materjali loetelu ka lühike selgitus nende sisu kohta, näiteks: „Figuur 1 – seadme üldvaade” või „Joonis fig 1 – seadme üldvaade”; „Figuur 2 – lõige A-A” või „Joonis fig 2 – lõige A-A”; „Figuur 3 – seadme elektriskeem” või „Joonis fig 3 – seadme elektriskeem” jne.

§ 30. Üldnõuded leiutise teostamise näidete koostamiseks

(1) Esitada tuleb vähemalt üks näide, mis kirjeldab leiutise tööstuslikult kasutatavat teostusviisi. Üldjuhul peab see näide kirjeldama patenditaotluse koostamise hetkel patenditaotlejale teada olevat parimat teostusviisi.

(2) Kui on oht, et leiutise tööstuslik kasutatavus võib tekitada vastava ala asjatundjas või patendieksperti kahtlusi, on nende hajutamiseks leiutiskirjelduse selles osas otstarbekas esitada tõendid ja selgitada leiutise tööstusliku kasutamise võimalikkust.

§ 31. Seadme teostamise näide

(1) Seadet puudutava leiutise teostamise näites kirjeldatakse seadet esmalt staatilises olekus. Kui seadet kirjeldatakse skeemi (elektri-, hüdro-, pneumo- või muu skeem) kujul, siis loetletakse üles kõik skeemielemendid ja kirjeldatakse nendevahelisi ühendusi.

(2) Seadme kirjeldamisel viidatakse joonistele. Konstruksioonelemendid nummerdatakse leiutiskirjelduse koostamise käigus vastavalt nende esmakordse tekstis esinemise järjekorrale. Numeratsiooni alustatakse number ühest. Lubatud on kasutada ka muid nummerdamissüsteeme. Näiteks iseseisvad detailid nummerdatakse ühe- ja kahekohaliste arvudega, koostud ja nende detailid kolmekohaliste arvudega („korpus 1”, „elektrimootor 100”, „elektrimootori 100 rootor 110”, „elektrimootori 100 rootori 110 klemmplaat 111”, „elektrimootori 100 rootori 110 klemm 112”) jne. Kuna konstruksioonelemendi number kuulub teostusnäite korral konstruksioonelemendi nimetuse juurde, siis numbrit reeglina sulgudesse ei panda.

(3) Pärast seadme kirjeldamist staatilises olekus kirjeldatakse selle töötamist või kasutamist, viidates joonistele ja muudele illustreerivatele materjalidele (epüürid, ajadiagrammid jne).

(4) Kui seade sisaldab programmeeritavat (seadistatavat) polüfunktsionaalset elementi või vahendit (sh arvutit) või eeldab selle kasutamist, siis esitatakse andmed, mis kinnitavad võimalust sellist elementi või vahendit konkreetselt selles seadmes kasutada. Juhul kui need andmed sisaldavad algoritme, eriti arvutuslikke, on soovitatav algoritmid esitada plokk skeemidena või, kui see on võimalik, vastavate matemaatiliste avaldistena.

§ 32. Meetodi teostamise näide

(1) Meetodit puudutava leiutise teostamise näites kirjeldatakse materiaalse objektiga sooritavaid toiminguid (võtted, operatsioonid), nende toimumise järjekorda, toimingu läbiviimise tingimusi või tehnoloogilist režiimi (temperatuur, rõhk jt) ja kasutatavaid seadmeid, aineid, kaasa arvatud bioloogilisi aineid. Kui meetodit iseloomustab tuntud vahendite (tuntud seade, aine, kaasa arvatud bioloogiline aine, sealhulgas mikroorganismi tüvi) kasutamine, näidatakse ära need vahendid ning vajaduse korral tõendatakse nende tuntust. Tehnika tasemest mittetuntud vahendite kasutamise puhul antakse nende iseloomustus. Deponeeritud bioloogilise aine korral esitatakse deponeerimise andmed.

(2) Kui meetodis kasutatakse uusi aineid, siis kirjeldatakse nende saamise viisi sellises ulatuses, et vastava ala asjatundjal oleks võimalik neid valmistada.

(3) Leiutise kohta, mis puudutab ühise struktuurivalemiga uute keemiliste ühendite rühma saamist, tuuakse näide selle rühma ühendi saamise viisi kohta, ning kui rühm sisaldab erinevate keemiliste radikaalidega ühendeid, siis ka näited erinevate keemiliste radikaalidega konkreetsete ühendite saamise kohta. Homoloogilise rea puhul tuuakse selle rea äärmiste esindajate ja keskmise esindaja saamise näide. Esitatakse ka rühma

kuuluvate ühendite struktuurivalemid, mis on tõendatud (kindlaks määratud) tuntud meetodite abil, ühendite füüsikalis-keemilised näitajad, samuti bioaktiivsed omadused ning kirjeldatakse ühendite otstarvet.

(4) Leiutise puhul, mis puudutab määramata struktuuriga kõrgmolekulaarse ühendi saamise meetodit, esitatakse näidetes selle identifitseerimiseks vajalikud andmed, samuti andmed selle ühendi saamiseks vajalike lähteainete ning kasutamisosaduste kohta.

(5) Konkreetse kasutusviisiga või konkreetsete bioaktiivsete omadustega, kuid määramata koostise ja struktuuriga segu saamise meetodit käsitleva leiutise puhul esitatakse näidetes peale saamisviisi toimingute ja tingimuste kirjelduse veel segu enese iseloomustus, mis on vajalik selle segu identifitseerimiseks, ja segu kasutamisosadused.

(6) Kui mõni ese on valmistatud kindlaksmääramata koostise ja struktuuriga materjalist, siis tuuakse selle eseme saamise meetodit käsitleva leiutise puhul andmed materjali omaduste ning eseme kasutamisosaduste kohta ära nii, et materjali ja eset oleks võimalik identifitseerida.

§ 33. Näide aine kohta

(1) Määratud struktuuriga uue individuaalühendi jaoks esitatakse tuntud meetoditega tõendatud (kindlaks määratud) struktuurivalem, füüsikalis-keemilised konstandid ja ühendi saamise viisi kirjeldus. Esitatakse ka andmed, mis näitavad võimalust kasutada ühendit teatud kindlal eesmärgil, bioaktiivsete ühendite puhul aga aktiivsuse ja toksilisuse ning vajaduse korral toimimise selektiivsuse kvantitatiivsed näitajad ja muud näitajad.

(2) Kui uus ühend on raviotstarbeline ja seoses sellega on tehtud kliinilisi katsetusi, esitatakse nende katsetuste andmed, näidates ära ravivahendi doosi ja kasutusviisi, retsepti koostamise meetodi ning toksilisuse uuringute tulemused.

(3) Kui uus individuaalne keemiline ühend on saadud mikroorganismi tüve kasutamise teel, esitatakse biosünteesi meetodi, mikroorganismi tüve ja vajaduse korral selle deponeerimise andmed.

(4) Kui aine puudutab kindlaksmääratud ühise struktuurivalemiga uute individuaalühendite rühma, tõendatakse rühma kõigi ühendite saamise võimalust saamise meetodi ühise skeemi varal ja konkreetse ühendi saamise näite varal, ning kui rühm sisaldab erinevate keemiliste radikaalidega ühendeid, siis ka erinevate keemiliste radikaalidega konkreetsete ühendite saamise näite varal. Saadud ühendite kohta tuuakse ära ka nende struktuurivalemid, mis on tõendatud (kindlaks määratud) tuntud meetodite abil, nende füüsikalis-keemilised konstandid ning tõendid, mis näitavad võimalust kasutada rühma mõningaid ühendeid konkreetsel eesmärgil.

(5) Kui uued ühendid on bioaktiivsed, tuuakse ära nende ühendite aktiivsuse ja toksilisuse, vajaduse korral ka toimimise selektiivsuse näitajad.

(6) Vaheühendit käsitleva leiutise korral peab olema ära näidatud ka võimalus seda ümber töötada tuntud lõppsaaduseks või uueks konkreetse kasutusviisi või bioaktiivsete omadustega lõppsaaduseks.

(7) Kui leiutis puudutab kompositsiooni (segu, lahus, sulam, klaas jne), peavad näidetes olema ära toodud kompositsiooni koostisse kuuluvad ingrediendid, nende iseloomustus ja kvantitatiivne suhe ning kompositsiooni saamise viisi kirjeldus. Kui kompositsioonis kasutatakse ingrediendina mõnd uut ainet, kirjeldatakse ka selle saamise viisi.

(8) Näidetes esitatakse iga ingrediendi sisaldus ühe kindla suurusena, mis vastab patendinõudluses toodud vahemikule. Ingredientide protsentuaalse massi või mahu suhte väljenduse puhul patendinõudluses peab kõigi ingredientide sisalduse protsentide summa andma kokku sada protsenti.

(9) Mikroorganismi tüve korral esitatakse järgmised andmed:

- 1) mikroorganismi tüve liigi ladinakeelne nimetus ja saamismeetod;
- 2) mikroorganismile patenditaotleja antud identifitseerimistähis (number, sümboolid);
- 3) rahvusvahelise deponeerimisasutuse täpne nimi, kui mikroorganism on deponeeritud;
- 4) rahvusvahelise deponeerimisasutuse poolt mikroorganismile antud registreerimisnumber, kui mikroorganism on deponeeritud;
- 5) mikroorganismi tüve tunnused, mille poolest ta erineb lähte- või teistest lähematest tüvedest;
- 6) ained, mis saadakse seda mikroorganismi tüve kasutades, või tüve mõni teine kasutusviis, kusjuures näidatakse ära produktide stabiilsus ja eluiga;
- 7) mikroorganismi tüve produktiivsuse iseloomustus.

(10) Kui mikroorganismi tüvi ei ole avalikkusele patenditaotluse esitamise päeval või prioriteedinõude korral prioriteedikoopäeval tuntud ning seda ei ole „Patendiseaduse” § 61 lõikes 4 nimetatud Budapesti kokkuleppe kohaselt deponeeritud, tuleb mikroorganismi tüve leiutiskirjelduses kirjeldada nii, et vastava ala asjatundja saaks leiutise teostada.

(11) Mikroorganismi tüve sisaldava leiutise leiutiskirjelduses esitatakse mikroorganismi tüve määramis- ja identifitseerimismeetodid (keskkond, katsetingimused).

(12) Mikroorganismi tüve tunnuste esitamisel näidatakse nende lubatavad varieerumispiirid.

§ 34. Järjestuse loetelu

- (1) Järjestuse loetelu esitatakse, kui patenditaotluses on avatud nukleotiidide ja/või aminohapete järjestused.
- (2) Järjestuse loetelu vormistatakse ja esitatakse eraldi dokumendina WIPO standardi ST. 25 kohaselt.
- (3) Järjestuse loetelu nummerdatakse iseseisvalt. Järjestuse loetelu esimesele lehele lehekülje numbrit ei märgita.
- (4) Järjestuse loetelu paigutatakse patenditaotluse esitamisel patendinõudluse järele, jooniste või muu illustreeriva materjali olemasolul aga viimaste järele.
- (5) Järjestuse loetelu esitatakse Patendiameti nõudel lisaks paber kandjale ka elektroonses vormis CD-l või DVD-l. Elektroonses vormis järjestuse loetelule kohaldatakse PCT haldusjuhiste lisas C sätestatud.

4. jagu Patendinõudluse sisu- ja vorminõuded

§ 35. Patendinõudluse otstarve ja tähendus

Patendinõudlus määrab kindlaks, mida kaitstakse ja milline on patendikaitse ulatus. Patendikaitse sisu ja ulatus tõlgendatakse sellisena, nagu see tuleneb patendinõudluse sõnastusest. Leiutiskirjeldus, joonised või muu illustreeriv materjal ega muud patenditaotluse dokumendid ei tule arvesse patendinõudluse tõlgendamisel selle sõnastust kitsendavalt või laiendavalt. Eelõeldust tulenevalt on patendinõudluse sõnastus sõltumatu patenditaotluse muudes dokumentides esitatud sõnastustest. Patenditaotluse muudel dokumentidel on õiguslik tähendus vaid juhul, kui nende alusel on võimalik tõendada ja parandada patendinõudluses ilmselt kirja- või arvutusviga.

§ 36. Patendinõudluse struktuur ja üldnõuded

- (1) Patendinõudlus võib olla ühe- või mitmepunktiline.
- (2) Patendinõudlus koosneb ühest sõltumatust (iseseisvast) punktist ja selle juurde kuuluvatest vajalikust arvust sõltuvatest (alluvatest) punktidest.
- (3) Kui patenditaotlus sisaldab ühtse leiundusliku mõttega seotud leiutiste kombinatsiooni, koosneb patendinõudlus iga leiutist iseloomustavast ühest sõltumatust punktist ja vajalikust arvust sõltuvatest punktidest. Näiteks:
 - 1) lisaks ainet puudutavale sõltumatule punktile sõltumatu punkt selle aine saamise meetodi kohta ja sõltumatu punkt selle aine kasutamise kohta;
 - 2) lisaks meetodit puudutavale sõltumatule punktile sõltumatu punkt seadme või aparatuuri kohta, mis on mõeldud selles meetodis kasutamiseks;
 - 3) lisaks ainet puudutavale sõltumatule punktile sõltumatu punkt selle aine saamise meetodi kohta ja sõltumatu punkt seadme või aparatuuri kohta, mis on vajalik meetodi teostamiseks.
- (4) Kui patendinõudlus koosneb kahest või enamast arvust punktidest, nummerdatakse need paiknemise järjekorras (läbiv numeratsioon).
- (5) Patendinõudluse sõltumatu punkt paikneb alati patendinõudluse alguses ja nummerdatakse numbriga „1”.
- (6) Leiutiste kombinatsiooni korral paigutatakse järjestikku kõik patendinõudluse punktid ühe leiutise kohta, alates seda leiutist iseloomustavast sõltumatust punktist, seejärel teise objekti kohta jne. Punktide numeratsioon on patendinõudlust läbiv.
- (7) Kui patendinõudlus koosneb ainult ühest punktist, siis seda ei nummerdata.
- (8) Patendinõudlus koostatakse üksnes leiutise oluliste tehniliste tunnuste kogumina. Patendinõudluse teksti sõnastus peab olema selge ja täpne ning võimalikult lühike. Viiteid leiutiskirjeldusele või joonistele ja muule illustreerivale materjalile võib kasutada ainult äärmise vajaduse korral. Tunnuste asendamine viidetega tehnikatasemele, leiutiskirjeldusele või joonistele ja muule illustreerivale materjalile on keelatud.
- (9) Patendinõudluse iga sõltumatu punkt peab sisaldama leiutise olulisi tehnilisi tunnuseid ja iga sõltuv punkt peab täpsustama eelmises või eelmistes patendinõudluse punktides sisalduvaid leiutise olulisi tehnilisi tunnuseid.
- (10) Patendinõudluse ja leiutiskirjelduse terminoloogia peab olema ühtne.

(11) Leiutise tunnuste üldistamisel tuleb arvestada, et patendinõudluses leiutise tunnustena esitatud mõistete maht ei tohi olla laiem, kui seda on võimalik leiutiskirjelduse ja jooniste või muu illustreeriva materjali abil tõlgendada. Kui leiutise mõne tunnuse väljendamiseks ei ole võimalik kasutada üldistatud mõistet, võib patendinõudluses kasutada alternatiivseid tunnuseid. Alternatiivsete tunnuste kasutamise vajadust tuleb selgitada leiutiskirjelduses.

(12) Patendinõudluse punkt on ühelauseline.

(13) Leiutiste kombinatsiooni korral on esimene patendinõudluse punkt patendinõudluse peapunkt, milles sisalduv leiutis on suunatud tehnika taseme seisukohalt vajaliku tehnilise probleemi lahendamisele. Patendinõudluse peapunkt on aluseks ühtse leiundusliku mõtte määratlemiseks. Leiutise ühtsuse nõude täitmiseks peab kombinatsiooni kuuluvatel teistel leiutistel olema tehniline seos peapunktis sisalduva leiutisega ja nad peavad olema allutatud ühtsele leiunduslikule mõttele nii, et kõik patendinõudluse sõltumatutes punktides sisalduvad leiutised koos moodustavad tervikliku panuse tehnika tasemesse.

§ 37. Patendinõudluse sõltumatu punkt

(1) Patendinõudluse sõltumatu punkt koosneb leiutise oluliste tehniliste tunnuste kogumist, see tähendab tunnustest, mis on vajalikud ja küllaldased leiutise eesmärgiks oleva ühe kindla tehnilise tulemuse saavutamiseks kõigil juhtudel, mille puhul taotletakse patendikaitset.

(2) Patendinõudluse sõltumatu punkt koosneb piiravast ja eristavast osast.

(3) Piirav osa algab leiutise nimetusega. Piiravas osas esitatakse leiutise need olulised tunnused, mis on ühised tehnika tasemes tuntud kõige lähedasema lahenduse (§ 27 lg 3) tunnustega, välja arvatud juhul, kui leiutisel ei ole oma valdkonna tehnika tasemes tuntud lahendustega ühiseid olulisi tunnuseid.

(4) Eristav osa algab väljendiga „erineb selle poolest, et...”, „mida iseloomustab see, et...”, „sisaldab täiendavalt...” või muu sobiva väljendiga. Väljendid „erineb”, „mida iseloomustab”, „sisaldab” vms trükitakse sõrendatult või eristatakse muul viisil. Eristavas osas esitatakse need leiutise olulised tunnused, mis tehnika tasemes tuntud kõige lähedasema lahenduse tunnustega võrreldes on uudsed.

(5) Patendinõudluse sõltumatu punkt koostatakse ilma piiravaks ja eristavaks osaks jaotamata, kui:

- 1) leiutiseks on individuaalühend;
- 2) leiutise eristavaks tunnuseks on seadme, meetodi või aine kasutamine;
- 3) leiutisel ei ole tehnika tasemes tuntud analooge.

(6) Patendinõudluse sõltumatu punkt ei tohi sisaldada ebaolulisi tunnuseid, sealhulgas negatiivseid tunnuseid, näiteks kujul „ei sisalda elementi X”. Kui patendinõudluse sõltumatus punktis esitatud tunnuste kogum on saadud tehnika tasemes tuntud tehnilise lahenduse mõne tunnuse lihtsa ärajätmisega (niinimetatud negatiivne uudsus), ilma et lisanduks mõnda uut tunnust, loetakse leiutis reeglina patentsuse kriteeriumile mittevastavaks leiutustaseme puudumise tõttu, kuna lahendust, mis tekib ebaolulise tunnuse ärajätmisega, loetakse vastava ala asjatundja jaoks endastmõistetavalt tehnika tasemest tulenevaks.

(7) Patendinõudluse sõltumatu punkt võib sisaldada alternatiivseid tunnuseid, kui see on mõödapääsmatu kindla tehnilise tulemuse saavutamiseks kõigil juhtudel, mille puhul taotletakse patendikaitset. Alternatiivseid tunnuseid ei tohi patendinõudlusesse viia täiendava tehnilise tulemuse saavutamise eesmärgil, kui sellega rikutakse leiutise ühtsust.

(8) Patendinõudluses võib ühe leiutise objekti kohta sisalduda ainult üks sama kategooria (seade, meetod, aine) patendinõudluse sõltumatu punkt. Erandina võib leiutise olemus olla väljendatud rohkem kui ühe sama kategooria sõltumatu punktiga juhul, kui leiutise iseloom ei võimalda leiutise olemust sõnastada ühepunktilisena. „Patendiseaduse” § 10 lõike 3 alusel võib ühe leiutise kohta olla rohkem kui üks sama kategooria sõltumatu punkt järgmistel juhtudel:

- 1) leiutise moodustavad mitu kokkukuuluvat toodet, näiteks lukk ja võti, pistik ja pistikupes, mõnel juhul ka raadiosaatja ja vastuvõtja jne;
- 2) seadet või muud toodet kasutatakse mitmel erineval otstarbel;
- 3) tehnilisel probleemil on sellised alternatiivsed lahendused, mis ei võimalda leiutise olemust väljendada alternatiivsete tunnuste kaudu ühe sõltumatu punktiga. Kõigil eelnimetatud juhtudel peab olema täidetud leiutise ühtsuse nõue.

(9) Leiutiste kombinatsiooni korral võib patendinõudlus sisaldada seadme või muu toote kasutamise iseloomustamiseks rohkem kui üht sõltumatut punkti, kui leiutise ühtsuse nõue on täidetud.

(10) Leiutiste kombinatsiooni korral viidatakse järgnevas patendinõudluse sõltumatus punktis vastavalt kas patendinõudluse peapunktile või eelnevale sõltumatule punktile.

§ 38. Patendinõudluse sõltuv punkt

(1) Patendinõudluse sõltuv punkt allub sõltumatule punktile. Sõltuv punkt võib samaaegselt alluda ka mõnele teisele sõltuval punktile.

(2) Sõltuv punkt peab koosnema nagu sõltumatu punktiki piiravast ja eristavast osast selle erinevusega, et piirava osa tunnuste asemel viidatakse sõltumatule punktile ja teistele sõltuvatele punktidele, millele ta allub. Eristavas osas tuuakse ära olulised tunnused, mis iseloomustavad leiutise teostamise või kasutamise erijuhte (näide: „3. Seade vastavalt punktidele 1 ja 2, *mis erineb* selle poolest, et korpus on valmistatud vasest.”).

(3) Sõltuvate punktide alluvus sõltumatule punktile võib olla otsene või kaudne, läbi ühe või mitme sõltuva punkti. Sõltuva punkti otsest alluvust kasutatakse siis, kui leiutise teostuse või kasutamise erijuhtude iseloomustamiseks on kõrvuti selle punkti tunnustega vajalikud veel ainult sõltumatu punkti tunnused. Kui nimetatud erijuhtude iseloomustamiseks on vajalikud ühe või mitme teise sõltuva punkti tunnused, kasutatakse punkti kaudset alluvust sõltumatule punktile.

(4) Sõltuvas punktis sisalduvad tehnilised lahendused, mis täpsustavad eelmises või eelmistes patendinõudluse punktides sisalduvaid leiutise olulisi tehnilisi tunnuseid, võivad olla nii tehnika tasemes tuntud tehnilised lahendused kui ka iseseisvad leiutised. Kui sõltumatus punktis sisalduv leiutus on patentne, siis sõltuvas punktis sisalduva tehnilise lahenduse mittepateentsust või ühtsuse puudumist arvesse ei võeta.

(5) Ühte sõltuvasse punkti ei tohi kokku võtta mitut tükseisest sõltumatut tehnilist lahendust. Sellised on lahendused, mis kuuluvad eraldi sõltuvasse punktidesse.

§ 39. Seadet puudutava patendinõudluse iseärasused

(1) Patendinõudluses iseloomustatakse seadet staatilises olekus (elektri- ja muude skeemide kohta kehtib ka § 31 lõige 1). Patendinõudluses ei kasutata lõpetamata tegevust väljendavaid verbe, nagu näiteks „veerevad”, „tõmbab ligi”, „laskub”. Kui aga tekib vajadus kasutada tegevust seadme tunnusena, esitatakse see lõpetatud tegevusena, nagu näiteks „teostatud”, „kinnitatud”, „paigutatud”, „alla lastud”.

(1¹) Seadet iseloomustatakse konstruktsioonitunnustega. Seadme konstruktsioonitunnused on:

- 1) konstruktsioonielemendid, millest seade koosneb;
- 2) konstruktsioonielementide omavaheline paigutus;
- 3) konstruktsioonielementidevaheliste ühenduste teostusviis;
- 4) konstruktsioonielementide konstruktsiooniliste ja tehniliste näitajate iseärasused;
- 5) konstruktsioonielementide mõõtmete ja geomeetrilise kuju iseärasused;
- 6) konstruktsioonielementide valmistamiseks kasutatavad materjalid või keskkond, mis täidab elemendi ülesannet.

(2) Patendinõudluses lubatakse näidata elemendi liikuvust („pöörlemisvõimeline ketas”, „pikisuunas liigutatav tera” jne) või iseloomustada elementi selle funktsiooni kaudu („tihvt hoova asendi fikseerimiseks” jne) tingimusel, et vastava ala asjatundja on võimeline elementi iseseisvalt teostama.

(3) Patendinõudluses võib vajadusel tunnustele lisada sulgudes joonistel kujutatud elementide positsiooninumbriid, elektri- ja muude skeemide korral aga elementide tähised (nagu näiteks elektriskeemi elementide tähised „R1”, „C1” jne). Patendinõudluse koostamisel tuleb aga arvestada, et tehnilise lahenduse olemus peab selguma ka ilma positsiooninumbreid kasutamata. Muid viiteid leiutiskirjeldusele ja joonistele või muule illustreerivale materjalile patendinõudluses ilma äärmise vajaduseta ei kasutata.

§ 40. Meetodit puudutava patendinõudluse iseärasused

(1) Meetodi tunnused on:

- 1) toiming või toimingute kogum kui selline;
- 2) toimingute järjekord kogumis (järjestikune, üheaegne, erinevad kombinatsioonid jne);
- 3) toimingute läbiviimise tingimused, režiimid, kasutatavad ained (näiteks toorained, reagentid, katalüsaatorid), seadmed (rakised, instrumendid jm varustus) jne.

(2) Toimingut (võtet, operatsiooni) iseloomustavaid verbe tuleb kasutada kindla kõneviisi umbisikulise tegumoe olevikus, nagu näiteks „kuumutatakse”, „niisutatakse” jne.

§ 41. Erisused tuntud seadme, meetodi või aine kasutamise korral

Tuntud seadme, meetodi, aine, sealhulgas mikroorganismi tüve uuel otstarbel kasutamise iseloomustamiseks näidatakse patendinõudluses sõltumatus punktis ära selle uus otstarve. Patendinõudluse struktuur sel juhul on järgmine: seadme, meetodi, aine, sealhulgas mikroorganismi tüve või muu bioloogilise aine identifitseerimist võimaldav nimetus, sõna „kasutamine” ja kasutamise otstarve.

§ 42. Ainete puudutava patendinõudluse iseärasused

(1) Igasuguse individuaalühendi patendinõudluses peab olema ära näidatud selle otstarve või bioloogilise aktiivsuse liik ja ühendi nimetus või tähis.

(1¹) Individuaalühendite tunnused on:

- 1) madalmolekulaarsete ühendite puhul kvalitatiivne koostis (teatud keemiliste elementide aatomite olemasolu), kvantitatiivne koostis (iga elemendi aatomite arv), aatomitevaheline side ning aatomite vastastikune paiknemine molekulis, mida väljendatakse keemilise struktuuri valemiga;
- 2) kindlaksmääramata struktuuriga individuaalühendite puhul füüsikalise-keemilised ning muud näitajad, sealhulgas saamisviisi tunnused, mis võimaldavad neid ühendeid identifitseerida;
- 3) kõrgmolekulaarsete ühendite puhul keemiline koostis ja makromolekuli ühe lüli struktuur, makromolekuli kui terviku struktuur (lineaarne, hargnev), lülide perioodilisus, molekulmass ja selle jaotus, makromolekuli geomeetria ja stereomeetria, makromolekuli lõpp- ja kõrvalrühmad.

(1²) Kompositsiooni tunnused on:

- 1) kvalitatiivne koostis;
- 2) kvantitatiivne koostis;
- 3) kompositsiooni struktuur;
- 4) ingredientide struktuur.

(2) Kui kompositsiooni iseloomustatakse patendinõudluses ingredientide kvantitatiivse koostisega, tuleb ära näidata ingredientide sisalduse minimaalne ja maksimaalne piir, kasutades ühesuguseid ühikuid.

(2¹) Kindlaksmääramata koostisega kompositsioonide iseloomustamiseks võib kasutada nende füüsikalise-keemilisi, füüsikalisi ja kasutamise näitajaid ning saamisviisi tunnuseid.

(3) Lubatud on näidata ühe ingrediendi sisaldust kompositsioonis mingite kindlate ühikute abil ja teiste ingredientide sisaldust suhtarvudena selle esimese ingrediendi suhtes (ingredientide sisaldus tuuakse ära näiteks põhiingrediendi 100 massiosa või 1 liitri lahuse kohta).

(4) On lubatud näidata antibiootikumide, fermentide jms sisaldust kompositsioonis muudes ühikutes kui kompositsiooni teiste komponentide sisaldust (näiteks fermentatiivse aktiivsuse ühikutes kompositsiooni teiste ingredientide massi ühiku kohta).

(5) Kompositsiooni puudutava leiutise patendinõudluse eristavat osa alustatakse väljendiga „sisaldab täiendavalt“, kui on vaja rõhutada ingrediendi viimist kompositsiooni koosseisu.

(6) Kui kompositsiooni otstarve määratakse ainult uue aktiivse komponendiga ning teised komponendid täidavad seda tüüpi kompositsioonis tavapärasest ülesannet, võib patendinõudluses ära näidata ainult aktiivse komponendi ja selle kvantitatiivse sisalduse kompositsioonis.

(7) Kui leiutise tunnuseks on keerulise koostisega tuntud aine, on lubatud kasutada selle spetsiaalset nimetust, näidates ära selle aine ja selle komponentide omadused või funktsioonid. Sel juhul peab leiutiskirjelduses olema toodud selle aine täielik koostis ja vajaduse korral ka aine saamise viis.

(8) Tuntud aine esma- või enamkordse meditsiinilise kasutamise korral võib patendinõudluse formuleerida selle aine kasutamisenähtena ravimina konkreetse haiguse ravimiseks, samuti konkreetse haiguse ravimiseks ettenähtud ravimi valmistamiseks.

§ 43. Bioloogilist ainet, sealhulgas mikroorganismi tüve puudutava patendinõudluse iselärasused

Kui leiutise objektiks olev bioloogiline aine (näiteks geen, mikroorganismi tüvi) on deponeeritud, peab patendinõudluses olema näidatud:

- 1) bioloogilise aine nimetus (mikroorganismi tüve ladinakeelne nimetus);
- 2) rahvusvahelise deponeerimisasutuse poolt antud deponeeringu registreerimisnumber;
- 3) rahvusvahelise deponeerimisasutuse nimi;
- 4) aine praktilise kasutamise otstarve.

5. jagu Patenditaotluse muud dokumendid

§ 44. Joonised või muu illustreeriv materjal

(1) Joonised või muu illustreeriv materjal esitatakse juhul, kui need on vajalikud leiutiskirjelduses toodud leiutise teostamise näitest arusaamiseks.

(2) Esitatavad joonised või muu illustreeriv materjal peavad olema kooskõlas leiutiskirjelduse tekstiga.

(3) Joonised või muu illustreeriv materjal esitatakse graafiliste materjalidena (tehnilised joonised, skeemid, graafikud, epüürid, joonistused, ostsillogrammid jms), fotodena, tabelitena või diagrammidena.

(4) Joonistused esitatakse sel juhul, kui leiutist ei ole võimalik illustreerida tehniliste jooniste või skeemidega. Fotod esitatakse reeglina graafiliste materjalide täiendusena. Erandjuhtudel, näiteks kirurgiliste operatsioonide etappide illustreerimisel, võivad fotod olla põhiline selgitav materjal.

(5) Joonised ja muu illustreeriv materjal, millele viidatakse leiutiskirjelduses või patendinõudluses, peavad olema esitatud Patendiametile patenditaotluse esitamisel. Kui joonis või illustreeriv materjal, millele viidatakse leiutiskirjelduses või nõudluses (või mitme joonise või illustreeriva materjali korral kas kõik või mõni neist), on jäänud patenditaotluse Patendiametile esitamisel mingil põhjusel patenditaotluse dokumentide hulgast välja, võib selle esitada veel kahe kuu jooksul patenditaotluse esitamise päevast arvates. Sel juhul peab arvestama, et vastavalt „Patendiseaduse” § 21 lõikele 7 muudab Patendiamet esitamata jätmise põhjusest olenemata patenditaotluse esitamise kuupäeva, määrates uueks patenditaotluse esitamise kuupäevaks puudu olnud joonise või illustreeriva materjali Patendiametisse saabumise kuupäeva. Pärast eelnimetatud kahekuulise tähtaja lõppemist esitatud varem esitamata jäänud leiutiskirjelduses või nõudluses viidatud joonised ja muu illustreeriv materjal, samuti viitamata joonised ja muu illustreeriv materjal võetakse patenditaotluse dokumentide hulka vaid juhul, kui patenditaotluse ekspertiisi käigus tehakse kindlaks, et sellega ei rikuta „Patendiseaduse” § 25 lõikes 1 sätestatud.

§ 45. Leiutise olemuse lühikokkuvõte

- (1) Leiutise olemuse lühikokkuvõtte eesmärk on anda üksnes tehnilist informatsiooni leiutise kohta.
- (2) Leiutise olemuse lühikokkuvõtte peab olema ülevaatlik ja kergesti arusaadav ning võimaldama vastava ala asjatundjal saada kiiresti ettekujutust, kuidas leiutise abil lahendada püstitatud tehnilist probleemi.
- (3) Leiutise olemuse lühikokkuvõttes tuuakse ära leiutise nimetus, leiutise kasutusvaldkond, kui see ei selgu leiutise nimetusest, tehniline probleem, mille leiutis peab lahendama, või saavutatav tehniline tulemus.
- (4) Leiutise olemus avatakse leiutise oluliste tunnuste vaba esituse kaudu.
- (5) Teksti koostamisel on soovitatav arvestada selle sobivust infootsinguks arvuti abil.
- (6) Leiutise olemuse lühikokkuvõtte koostatakse eesti ja inglise keeles. Teksti pikkus ei tohi kummaski keeles olla üle 150 sõna.
- (7) Patenditaotleja võib eestikeelse leiutise olemuse lühikokkuvõtte lõppu märkida tema arvates leiutist kõige paremini iseloomustava joonise või muu illustreeriva materjali kujutise numbriga.

§ 46. Riigilõivu tasumine ja riigilõivu tasumist tõendav dokument

- (1) Riigilõiv patenditaotluse esitamise eest ja kõik järgnevad patenditaotluse menetlusega ning patendi jõushoidmisega seotud riigilõivud tasutakse pankas Rahandusministeeriumi riigilõivude kontole. Patendiamet avaldab teabe konto kohta oma ametlikus väljaandes ja Patendiameti veebilehel.
- (2) Üle kümnepunktilise patendinõudlusega patenditaotluse korral tasutakse patendinõudluse punktist 11 alates iga järgmise punkti eest täiendav riigilõiv.
- (3) Kui patenditaotleja soovib saada koopiaid patendidokumentidest ja muudest trükistest, millele ekspert viitab patenditaotluse ekspertiisi käigus, võib ta patenditaotluse esitamisel tasuda täiendavalt vastava riigilõivu.
- (4) Patenditaotluse esitamise eest tasumisele kuuluv riigilõivu summa on erinev sõltuvalt sellest, kas patenditaotleja on füüsiline isik või juriidiline isik. Kui patenditaotleja on füüsiline isik või mitme patenditaotleja korral kõik patenditaotlejad on füüsilised isikud, tasutakse riigilõiv patenditaotluse esitamise eest „Riigilõivuseaduse” § 148 lõikes 4 sätestatu kohaselt vähemas määras võrreldes juhuga, kui patenditaotleja on juriidiline isik või kui mitme patenditaotleja korral mõni neist on juriidiline isik.
- (5) Kui patenditaotluse esitamise eest on tasunud riigilõivu ekslikult ettenähtust rohkem, teatab Patendiamet sellest patenditaotlejale. Riigilõivu tasunud isikul on õigus ettenähtust rohkem tasunud summa tagasi saada.
- (6) Riigilõivu tasumise kohta tuleb esitada Patendiametile käesoleva määruse § 7 lõike 2 punktis 4 nimetatud riigilõivu tasumist tõendav dokument, mis sisaldab järgmisi andmeid:
 - 1) maksedokumendi number ja kuupäev;
 - 2) maksja nimi;
 - 3) tasunud summa;
 - 4) märge, millest on aru saada, et riigilõiv tasutakse patenditaotluse esitamise eest, kui andmed riigilõivu tasumise kohta ei ole esitatud patendi saamise avalduse vastaval andmeväljal;
 - 5) patenditaotluse number, patenditaotluse Patendiametisse saabumise number või leiutise nimetus, kui andmed riigilõivu tasumise kohta ei ole esitatud patendi saamise avalduse vastaval andmeväljal.
- (7) Riigilõivu tasumist tõendavalt dokumendilt peab selguma, milline asutus või isik on selle koostaja.
- (8) Kui riigilõivu tasumist tõendaval dokumendil ei ole pangaasutuse kinnitust, peab selle olema allkirjastanud dokumendi koostaja.

§ 47. Volikiri

(1) Volikiri antakse patendivolnikule või ühisele esindajale patenditaotluse esitamiseks või patendi taotlemiseks või patendi jõushoidmisega seotud kõigi või mõne menetlustoimingu sooritamiseks. Mitme patenditaotluse esitamiseks või patendi taotlemiseks või patendi jõushoidmisega seotud menetlustoimingute sooritamiseks võib anda ka üldvolikirja. Üldvolikirja võib anda ühe või mitme patendivolniku nimele. Volikirja ei saa patendivolnikule anda leiutise kui omandi käsutamise seoses tehtavate tehingute sooritamiseks, sealhulgas patenditaotluse või patendi (registreeringu) üleandmine teisele isikule, pandi- ja litsentsilepingute sõlmimine ja muud tehingud.

(2) Ühisele esindajale antakse volikiri, kui:

- 1) tema volituste ulatust soovitakse piirata;
- 2) ühine esindaja on patendi saamise avaldusele esindajana alla kirjutanud või
- 3) mõni patenditaotlejatest ei ole patendi saamise avaldusele alla kirjutanud;
- 4) ühine esindaja määratakse pärast patenditaotluse esitamist.

(3) Volikirjas peab sisalduma:

- 1) esindatava (patenditaotleja) ees- ja perekonnanimi ning elukoha või ettevõtte asukoha aadress, juriidilise isiku korral nimi ja asukoha aadress;
- 2) patendivolniku ees- ja perekonnanimi;
- 3) füüsilisest isikust ühise esindaja korral tema ees- ja perekonnanimi, juriidilisest isikust ühise esindaja korral tema nimi;
- 4) volituse ulatus, välja arvatud ühise esindaja korral, kui tema volituse ulatust ei soovita piirata;
- 5) volituse kehtivuse alguse kuupäev, kui volitus on antud enne volikirja allakirjutamist;
- 6) volituse kehtivusaeg, kui volitus on tähtjaline;
- 7) esindatava allkiri;
- 8) volikirja allakirjutamise koht ja kuupäev.

(4) Mitme patendivolniku nimele antakse volikiri ühisvolituse andmise korral. Ühisvolituse saamise korral loetakse kõik volikirjas nimetatud patendivolnikud pädevaks esindama patenditaotlejat volikirjaga antud volituse kogu ulatuses, kui volikirjas ei nähta ette mõne patendivolniku volituse piiramist. Volituse võrdse ulatuse korral ajab Patendiamet asju ükskõik kellega volikirjas nimetatud patendivolnikest.

(5) „Patendiseaduse” § 13¹ lõike 1 alusel kehtib ainult patenditaotleja poolt patendivolnikule või mitme patenditaotleja korral ühisele esindajale vahetult antud volitus. Esindamisõigust ei saa vastu võtta ega üle anda edasivolitamise korras isegi juhul, kui volikirjas selline õigus sisaldub.

(6) Kui patenditaotlejaid on mitu, kirjutavad volikirjale alla kõik patenditaotlejad. Ühise volikirja asemel võivad patenditaotlejad esitada ka igauks eraldi volikirja või osa neist ühise volikirja tingimusel, et volituse ulatus on kõigis volikirjades ühesugune. Esindatava allkiri peab sisaldama isiku ees- ja perekonnanime, olema loetav või suurtähtkirjas dešifreeritud. Kui patenditaotleja on juriidiline isik, tuleb märkida ka seadusliku esindaja ametinimetust.

(7) Originaalvolikirja legaliseerimist, notariaalset tõestamist või kinnitamist ei nõuta.

(8) Kui volikirjas ei ole määratud volituse kehtivuse alguse kuupäeva, kehtib volitus volikirja allakirjutamise kuupäevast. Kui patendivolnik esitab volikirja seaduses ettenähtud juhtudel pärast toimingu tegemist, loetakse volituse andmise kuupäevaks „Patendivolniku seaduse” § 3 lõike 1 alusel toimingu tegemise kuupäev, välja arvatud juhul, kui see on vastuolus volikirja enda sisuga või on volikiri muul põhjusel tühine.

(9) Kui volikirjas ei ole volituse kehtivusaega märgitud, loetakse volikiri tähtjatuks.

(10) Kui volikirjas nimetatud patendivolnikku ei ole riiklikku patendivolnike registrisse kantud või kui talle ei ole antud patendivolniku kutset tegutsemiseks leiutiste valdkonnas, loetakse volikiri kehtetuks.

(11) Volitust tõendavaks ja volikirja asendavaks dokumendiks asjaajamisel Patendiametiga loetakse ka patendi saamise avaldust, kui avalduse andmeväljale 2 on kantud käesoleva määruse §-s 13 nõutud andmed ja avaldusele on alla kirjutanud ühise esindaja korral koos temaga kõik teised patenditaotlejad, patendivolniku korral aga kõik patenditaotlejad. Sel juhul loetakse ühise esindaja ja patendivolniku volituse ulatuseks patenditaotluse menetlusega ja patendi jõushoidmisega seotud kõigi toimingute sooritamine, välja arvatud leiutise kui omandi üleandmine teisele isikule.

(12) Kui sama toimingu tegemiseks kehtivad eri isikutele välja antud volikirjad, edastab Patendiamet teateid hiljem välja antud volikirjaga volitatud isikule, kui volikirjadest või muust volitust puudutavast dokumendist ei tulene teisiti.

§ 48. Prioriteedinõuet tõendavad dokumendid

(1) „Tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni”, „Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamislepingu” või muu kokkuleppe alusel prioriteedinõude esitamisel lisatakse patenditaotluse dokumentidele esmase patenditaotluse või kasuliku mudeli registreerimise taotluse vastu võtnud patendiameti poolt patenditaotlejale välja antud prioriteeti tõendavad originaaldokumendid.

(2) Kui prioriteedinõue on esitatud mitme varasema patenditaotluse või kasuliku mudeli registreerimise taotluse alusel, lisatakse kõigi nende taotluste kohta prioriteeti tõendavad originaaldokumendid.

§ 49. Bioloogilise aine deponeerimist tõendav dokument

Bioloogilise aine, sealhulgas mikroorganismi tüve deponeerimist tõendavaks dokumendiks loetakse Budapesti kokkuleppe juhendi reegli 7 kohast rahvusvahelise deponeerimisasutuse tõendi ära kirja.

§ 50. Tõlgetele esitatavad üldnõuded

- (1) Kõigi patenditaotluses sisalduvate dokumentide tõlked peavad vastama originaaldokumentidele.
- (2) Tõlke õigsuse eest vastutab tõlk või patendivolinik. Tõlke õigsust kinnitatakse teksti lõppu lisatud deklareeringuga „Tõlke õigsust kinnitan” ja tõlgi või patendivoliniku allkirjaga. Allkiri peab olema loetav või suurtähtkirjas dešifreeritud.
- (3) Kui tõlke on teinud vannutatud tõlk, võib ta tõlke kinnitada vannutatud tõlgi tehtud tõlgete kinnitamiseks kehtestatud korra kohaselt, kuid arvestades, et kinnitamiseks kasutatavad vahendid ja rekvisiidid ei tohi takistada dokumendist üldkasutatavate paljundusseadmetega piiramatult arvutite tegemist.
- (4) Kui tõlgitud dokument esitatakse mitmes identses eksemplaris, lisatakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud deklareering ja allkiri ainult ühe eksemplari lõppu.

§ 51. Tõlke õigsus ja tõlke parandamine

- (1) Tõlke õigsust eeldatakse, kuni ei tõestata vastupidist.
- (2) Patenditaotleja, patendiomanik või patendivolinik võib taotleda paranduste tegemist tõlkesse ilmsete redaktsiooniliste ja kirjavigade parandamiseks, kui parandused vastavad võõrkeelsele tekstile. Leiutiskirjelduse ja patendinõudluse tõlkes paranduste tegemise taotlemisel peab arvestama „Patendiseaduse” § 25 lõikes 4 kehtestatud piiranguga.

6. jagu

Patenditaotluse dokumentide vormistamise nõuded

§ 52. Tekstidokumentide vormistamise üldnõuded

- (1) Kõik patenditaotluse dokumendid vormistatakse ja esitatakse valgel tihedal matil vastupidaval ja painduval paberil formaadis A4 (210 × 297 mm).
- (2) Iga paberilehte kasutatakse püstformaadis ja ainult ühelt poolt.
- (3) Patenditaotluse iga dokumenti alustatakse uuel lehelt.
- (4) Leiutiskirjelduse, patendinõudluse, järjestuse loetelu ja leiutise olemuse lühikokkuvõtte vormistamisel jäetavate lehe veeriste minimaalmõõtmed on järgmised:
 - 1) ülemine veeris – 20 mm;
 - 2) vasak veeris – 25 mm;
 - 3) parem veeris – 20 mm;
 - 4) alumine veeris – 20 mm.
- (5) Leiutiskirjelduse, patendinõudluse, järjestuse loetelu ja leiutise olemuse lühikokkuvõtte vormistamisel jäetavate leheveeriste maksimaalmõõtmed on järgmised:
 - 1) ülemine veeris – 40 mm;
 - 2) vasak veeris – 40 mm;
 - 3) parem veeris – 30 mm;
 - 4) alumine veeris – 30 mm.
- (6) Tekstidokumentide leheküljed nummerdatakse araabia numbritega. Lehekülje number paigutatakse lehe keskele ülemise veerise alla. Leiutiskirjeldus ja patendinõudlus nummerdatakse järjestikku leiutiskirjeldusest alates. Järjestuse loetelu alustatakse uuel leheküljelt ja nummerdatakse iseseisvalt. Leiutise olemuse lühikokkuvõtte nummerdatakse samuti iseseisvalt, kui see esitatakse mitmel lehel. Leiutiskirjelduse, järjestuse loetelu ja leiutise olemuse lühikokkuvõtte esimesele lehele lehekülje numbrit ei märgita.
- (7) Iga viies tekstirida leiutiskirjelduses ja patendinõudluses on soovitatav nummerdada vasaku veerise paremas ääres. Tekstilõike eraldavaid reavahesid või tühje ridu ei loeta tekstiridadeks ja neid ei nummerdata.

(8) Dokumentide tekst esitatakse trükimasina- või arvutikirjas, trükimenetlusel või mõnda muud tehnilist meetodit kasutades.

(9) Dokumendid peavad olema trükitud musta kustumatu ja säilimiskindla värviga ning sellise värvitumedusega, mis võimaldab dokumentidest kõigi üldkasutatavate paljundusseadmetega teha piiramatu arvu ära kirju.

(10) Dokumentide ükski leht ei tohi olla määrdunud või kortsunud. Sellel ei tohi olla nähtavaid paberi defekte, murdejooni, trükkimisest või paljundamisest tekkinud värvilaike, täppe, jooni ega muid edasisel paljundamisel ilmsiks tulevaid defekte.

(11) Leiutiskirjelduse, patendinõudluse ja leiutise olemuse lühikokkuvõtte tekst trükitakse minimaalse reavahega 1,5 intervalli kirjas, mille suurtähtede kõrgus on vähemalt 2,1 mm.

(12) Graafilised tähised, ladinakeelsed nimetused, ladina ja kreeka tähed, matemaatilised ja keemilised valemid võivad olla kirjutatud käsitsi musta tindi, pasta või tušiga. Valemities ei ole lubatud kasutada segamini mõnd tehnilist meetodit ja käsitsikirjutamist.

(13) Tekstis ei ole lubatud allajoonimise, rasvase kirja või mis tahes muu eristamisviisi kasutamine sõnade, väljendite, lausete või tekstiosade rõhutamiseks.

§ 53. Terminid ja tähised

(1) Leiutiskirjelduses, patendinõudluses ja leiutise olemuse lühikokkuvõttes kasutatakse standardseid, nende puudumisel aga teadus- ja tehnikakirjanduses üldlevinud termineid, tähiseid, lühendeid ja mõõtühikuid.

(2) Kui kasutatakse terminit või tähistust, mis ei ole erialakirjanduses üldlevinud, siis seletatakse selle tähendus esimesel leiutiskirjelduses kasutamise juhul. Eestikeelse termini puudumisel võib kasutada võõrkeelset terminit, kirjutades selle kursiivis.

(3) Kõigile tingtähistele antakse selgitus.

(4) Leiutiskirjelduses ja patendinõudluses järgitakse terminoloogia ühtsuse nõuet (st terminid leiutiskirjelduses ja patendinõudluses peavad olema ühed ja samad). Terminoloogia ühtsuse nõue kehtib ka füüsikaliste suuruste mõõtühikute, dimensioonide ja tingtähiste kohta.

(5) Füüsikalised suurused väljendatakse SI või CGS mõõtühikute süsteemis.

(6) Protsendimärki (%), temperatuuri tähist ($^{\circ}\text{C}$ jt) ja muid sarnaseid tähiseid kasutatakse ainult arvu järel. Tekstis tuleb kasutada vastavalt sõnu „protsent”, „kraad” jms, mitte aga väljendeid nagu näiteks: „temperatuur tõuseb mõne % või $^{\circ}\text{C}$ võrra” või „mahtuvus suureneb $2\times$ ”.

§ 54. Mittekasutatavad väljendid

(1) Patenditaotluse dokumentide tekstis ei tohi olla väljendeid, mis on avaliku korra ja moraali vastased või halvustavad teisi isikuid ja nende leiutisi.

(2) Leiutiskirjelduses või teistes patenditaotluse dokumentides ei tohi esitada leiutist või patenditaotlejat reklaamivaid tekste või kujutisi.

(3) Sõnalist kaubamärki võib tekstis kasutada üksnes juhul, kui see määrab üheselt leiutise mõne olulise tunnuse.

§ 55. Keemilised valemid

(1) Leiutiskirjelduses, patendinõudluses ja leiutise olemuse lühikokkuvõttes võib esitada keemilisi valemiteid.

(2) Keemiliste ühendite struktuurivalemite kirjutamisel kasutatakse elementide üldkasutatavaid sümboleid ja näidatakse täpselt ära sidemed elementide ja radikaalide vahel.

§ 56. Matemaatilised avaldised ja tähised

(1) Leiutiskirjelduses, patendinõudluses ja leiutise olemuse lühikokkuvõttes võib kasutada matemaatilisi avaldiseid (valemiteid) ja tähiseid.

(2) Kõik matemaatilistes valemities kasutatud tähistused dešifreeritakse nende esinemise järjekorras. Valemi selgitused kirjutatakse tulbana valemi alla.

(3) Matemaatilisi tähiseid „ $>$ ”, „ $<$ ”, „ $=$ ” jt kasutatakse ainult matemaatilistes valemities, tekstis tuleb need esitada sõnadena („suurem”, „väiksem”, „võrdne” jne).

(4) Intervallide tähistamiseks positiivsete arvude vahel võib kasutada märki „-“ („alates kuni“). Teistel juhtudel tuleb kasutada sõnu „alates“ ja „kuni“.

(5) Suuruste väljendamisel protsentides pannakse protsendimärk (%) ja mõõtühik pärast arvu. Tekstis protsendimärki ja mõõtühikute tähiseid ei kasutata (§ 53 lg 6).

(6) Matemaatilisi valemeid võib poolitada ainult märgi kohalt.

§ 57. Jooniste ja muu illustreeriva materjali vormistamise nõuded

(1) Ükskõik millist liiki joonised või illustratsioonid (skeemid, tabelid, diagrammid graafikud, epüürid, joonistused, ostsillogrammid jms) tehakse tehnilise joonestamise nõuete kohaselt joonestusvahenditega tugeva musta kustumatu joonega, varjutamata ja värvimata ning esitatakse valgel tihedal matil vastupidaval ja painduval paberil formaadis A4 (210 × 297 mm). Joonised või muu illustreeriv materjal ei tohi olla valmistatud reljeefse pinnaga ega mis tahes tehnikas kolmemõõtmelisena.

(2) Joonised esitatakse ilma pealkirjade, kirjeldava teksti ja märkusteta, välja arvatud sellised viited nagu „vesi“, „aur“, „avatud“, „suletud“, „A-A“ (lõike tähistamiseks) jne ning elektriskeemidel ja muudel skeemidel kasutatavad tähised.

(3) Tähti ja numbreid ei panda sulgudesse, ringidesse ega jutumärkidesse.

(4) Tähtede ja numbrite minimaalne kõrgus peab olema 3,2 mm.

(5) Soovitav on kasutada joonistel ristprojektsiooni. Lubatud on ka aksonomeetria kasutamine.

(6) Detailide ja muude elementide mõõtmeid joonisel ei näidata. Vajaduse korral tuuakse leiutiskirjelduses erinevate mõõtmete suhtarvud. Absoluutmõõtmed esitatakse juhul, kui need kuuluvad leiutise oluliste tunnuste hulka.

(7) Joonistel ei kasutata raamjooni.

(8) Paberilehe minimaalsed veerised on: ülemine veeris 25 mm, vasak veeris 25 mm, parem veeris 15 mm ja alumine veeris 10 mm. Jooniste all olev pind ei tohi ületada 262 × 170 mm.

(9) Kujutise iga element esitatakse õiges proportsioonis teiste elementide suhtes, välja arvatud juhul, kui mõne elemendi selgeks kujutamiseks on vaja muuta selle mastaapi.

(10) Joonistele ei või kanda midagi, millest ei ole juttu leiutiskirjelduses või mida ei vajata leiutise olemusest arusaamiseks (näiteks kaubamärgi kujutis seadme joonisel jms). Viideteks ettenähtud tähiseid, mida pole leiutiskirjelduses, ei tohi olla ka joonistel ja vastupidi.

(11) Kui kujutised, mis paiknevad kahel või enamal lehel, on ühe joonise osad, paigutatakse need kujutised nii, et joonis oleks tervikuna lehtede paigutamise teel kokku pandav.

(12) Joonised paigutatakse soovitatavalt püstformaadis lehele nii, et leht oleks maksimaalselt täidetud. Kui joonist ei saa paigutada püstformaadis lehele, siis paigutatakse see nii, et joonise ülemine osa oleks lehe vasaku serva pool.

(13) Ühele lehele võib paigutada rohkem kui ühe kujutise (figuuri), kuid need peavad olema üksteisest selgelt eraldatud. Iga kujutis nummerdatakse araabia numbriga, mille ette lisatakse tähis FIG, näiteks FIG 1, FIG 2 jne, vaatamata tema liigile (joonis, skeem, graafik, joonistus, foto jne). Kui leiutise selgitamiseks kasutatakse ainult üht kujutist, ei ole seda tarvis nummerdada.

(14) Jooniste lehtede nummerdamisel on soovitatav järgida nende viitamise järjekorda leiutiskirjelduses. Jooniste lehed nummerdatakse lehe keskel ülemise veerise all paiknevate araabia numbritega, mis on mõõtmelt suuremad kui 3,2 mm. Iga lehe number peab koosnema kahest araabia numbrist, mis on eraldatud kaldkriipsuga ning millest esimene on lehe number ja teine on jooniste või muu illustreeriva materjali lehtede koguarv (näiteks 1/3, milles number 1 näitab joonise lehe järjekorranumbrit ja 3 jooniste lehtede koguarvu).

(15) Graafilisi kujutisi ei esitata leiutiskirjelduse ja patendinõudluse teksti sees.

(16) Kujutise mastaap valitakse selline, et vähendamisel suuruseni 2/3 lineaarmõõtude järgi oleks võimalik eristada kõiki detaile.

(17) Kõik graafiliste kujutiste elemendid, millest kirjutatakse leiutiskirjelduses, peavad olema tähistatud nii leiutiskirjelduses kui ka joonistel. Graafilise kujutise elementide positsiooninumbreid tähistatakse araabia numbritega vastavalt nende elementide nummerdamisele leiutiskirjelduses ja patendinõudluses. Seejuures on

soovitav, et numeratsioon leiutiskirjelduses algab ühest ja kasvab vastavalt elementide esitamise järjekorrale tekstis. Elementide nummerdamiseks joonistel kasutatakse sirgeid või vaba käega tõmmatud viitejooni, mis on ülejäänud joontest peenemad. Teatud viidete puhul võib viitejooned ära jätta. Seda liiki viited, mis ei ole ühendatud ühegi elemendiga, tähistavad pinda või lõiget, kus need paiknevad, ja need võib alla joonida. Sellega rõhutatakse, et viitejooned ei ole kogemata märkimata jäänud. Eri joonistel paiknevad ühed ja samad elemendid tähistatakse ühe ja sama positsiooninumbriaga.

(18) Kui graafiline kujutis on esitatud skeemina, siis kasutatakse standardseid graafilisi tähiseid. Üht liiki skeemil on lubatud kasutada teist liiki skeemi elemente (näiteks elektrilisele skeemile võib lisada üksikuid kinemaatilise või hüdraulilise skeemi elemente ja vastavaid tähiseid). Kui skeemil on elementide graafilise tähistusena kasutatud riskülikuid, tuleb peale numbrilise tähistuse riskülikusse kirjutada ka elemendi nimetus. Kui elemendi graafilise tähistuse mõõtmed ei luba seda teha, võib elemendi nimetuse kirjutada viitejoonele.

(19) Fotod peab esitama must-valgetena. Fotodel kujutatut peab olema eristatav ja piisavalt kontrastne fotodest kvaliteetsete koopiate tegemiseks. Foto formaat ei tohi ületada formaati A4. Väiksemad fotod tuleb kanda (kleepida või kopeerida) A4 formaadis valgele paberilehele.

(20) Kui patenditaotluse esialgselt esitatud joonistel või muul illustreerival materjalil on võõrkeelset teksti või, kui joonistena või muu illustreeriva materjalina kasutakse varasema taotluse jooniseid või illustreerivat materjali, millel on võõrkeelset teksti, tuleb võõrkeelne tekst asendada eestikeelsega.

(21) Jooniste või muu illustreeriva materjali ükski leht ei tohi olla määratud või kortsunud. Sellel ei tohi olla nähtavaid paberi defekte, murdejooni, trükkimisest või paljundamisest tekkinud värvilaike, täppe, jooni ega muid edasisel paljundamisel ilmsiks tulevaid defekte. Jooniseid ei või kokku murda ega rulli keerata.

5. peatükk

Patenditaotluse esitamise kord

§ 58. Patenditaotluse esitamine

(1) Patenditaotlus esitatakse otse või posti teel Patendiameti vastuvõtuosakonda. Patenditaotluse võib panna ka Patendiametis aasta kõikidel päevadel ööpäevaringselt avatud tööstusomandi objektide õiguskaitses registreerimise taotluste postkasti. Eesti ID-kaarti omavad isikud võivad patenditaotluse esitada ka elektroonselt Patendiameti veebilehel aadressil www.epa.ee kättesaadavaks tehtud tööstusomandi õiguskaitses taotluste elektroonses esitamise portaali (edaspidi *portaal*) kaudu.

(2) Patenditaotluse saabumise päevaks loetakse selle tegelik Patendiametisse saabumise päev. See kehtib ka patenditaotluse edastamisel posti- või kulleriteenust kasutades.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatata viisil (faksi, elektronposti või muul elektroonsel viisil) edastatud patenditaotlusi vastu ei võeta.

§ 59. Patenditaotluse esitamine Eesti Vabariigis elukohta või asukohta omava patenditaotleja poolt

Iga Eesti Vabariigis elukohta või asukohta omav isik võib esitada patenditaotluse Patendiametile ja ajada järgnevalt patenditaotluse menetluse asju „Patendiseaduse” § 13¹ lõikes 1 sätestatust tulenevalt ise või volitada ennast esindama patendivoliniku.

§ 60. Patenditaotluse esitamine välisriigis elukohta või asukohta omava patenditaotleja poolt

(1) Isik, kelle elukoht või asukoht on väljaspool Eesti Vabariiki, võib esitada patenditaotluse Patendiametile „Patendiseaduse” § 13¹ lõikes 2 sätestatust tulenevalt ise või patendivoliniku kaudu.

(2) Isik, kelle elukoht või asukoht on väljaspool Eesti Vabariiki, ajab patenditaotluse menetlusega seotud asju Patendiametiga „Patendiseaduse” § 13¹ lõikes 2 sätestatust tulenevalt ainult patendivoliniku kaudu.

§ 61. Patenditaotluse esitamine mitme patenditaotleja poolt

(1) Kui patenditaotluses on märgitud kaks või enam patenditaotlejat, kelle kõigi elukoht või asukoht on Eesti Vabariigis, võivad nad esitada patenditaotluse Patendiametile ise. Järgnevat menetluse asjade ajamiseks Patendiametiga võivad nad volitada „Patendiseaduse” § 13¹ lõikes 3 sätestatust tulenevalt enda hulgast ühise esindaja. Patenditaotlejad võivad volitada ennast esindama ka patendivoliniku.

(2) Kui kõigi patenditaotluses märgitud patenditaotlejate elukoht või asukoht on välisriigis, võivad nad esitada patenditaotluse Patendiametile ise. Järgnevat menetluse asjade ajamiseks Patendiametiga peavad nad „Patendiseaduse” § 13¹ lõikes 2 sätestatust tulenevalt volitama ennast esindama patendivoliniku.

(3) Kui patenditaotluses märgitud patenditaotlejate hulgas on nii Eesti Vabariigis elukohta või asukohta omavaid isikuid kui ka välisriigis elukohta või asukohta omavaid isikuid, võivad nad esitada patenditaotluse

Patendiametile ise. Järgnevalt menetluse asjade ajamiseks Patendiametiga peavad nad aga „Patendiseaduse” § 13¹ lõikes 2 sätestatust tulenevalt volitama ennast esindama patendivolniku või „Patendiseaduse” § 13¹ lõikes 3 sätestatust tulenevalt volitama ennast esindama enda hulgast ühe Eesti Vabariigis elukohta või asukohta omava isiku (ühine esindaja). Patenditaotlejad võivad enda esindajaks volitada ka patendivolniku.

(4) Ühise esindaja volitamiseks võivad patenditaotlejad käesoleva määruse § 47 lõikes 11 kehtestatu kohaselt patenditaotluse esitamisel märkida ühise esindaja patendi saamise avaldusele. Ühise esindaja volitamiseks menetluse käigus või ühise esindaja muutmiseks peavad patenditaotlejad esitama ühise volikirja.

§ 62. Riigilõivu tasumist tõendava dokumendi esitamine

(1) Riigilõivu tasumist tõendav dokument esitatakse Patendiametile üldjuhul patenditaotluse esitamisel. Riigilõivu tasumist tõendava dokumendi lisamine patenditaotlusele ei ole kohustuslik, kui patenditaotluse esitamisel kantakse patendi saamise avaldusele § 19 kohaselt andmed riigilõivu tasumise kohta.

(2) Kui riigilõivu tasumist tõendavat dokumenti ei ole patenditaotlusele lisatud ega andmeid riigilõivu tasumise kohta patendi saamise avaldusele § 19 kohaselt kantud, tuleb riigilõivu tasumist tõendav dokument esitada Patendiametile „Patendiseaduse” § 20 lõikest 2 tulenevalt kahe kuu jooksul patenditaotluse esitamise kuupäevast arvates. Nimetatud tähtaega ei saa pikendada.

(3) Riigilõivu tasumist tõendav dokument esitatakse otse või posti teel Patendiameti vastuvõtuosakonda. Selle võib panna ka Patendiametis aasta kõikidel päevadel ööpäevaringselt avatud tööstusomandi objektide õiguskaitse registreerimise taotluste postkasti. Elektroonselt saab riigilõivu tasumist tõendavat dokumenti esitada ainult portaali kaudu.

(4) Mitme isiku poolt eri aegadel riigilõivu tasumise korral loetakse riigilõiv tasutuks isiku poolt, kelle esitatud riigilõivu tasumist tõendav dokument saabus Patendiametisse esimesena.

(5) Patendiamet võib kahtluse korral kontrollida riigilõivu laekumist Rahandusministeeriumi riigilõivude kontole. Kui riigilõivu ei ole Rahandusministeeriumi riigilõivude kontole laekunud või kui käesoleva paragrahvi kohaselt Patendiametile esitatud andmed riigilõivu tasumise kohta ei ühti Rahandusministeeriumi riigilõivude konto andmetega, võib Patendiamet riigilõivu tasumise kontrollimise eesmärgil nõuda patenditaotlejalt pangaasutuse kinnitatud riigilõivu tasumist tõendava dokumendi esitamist. Riigilõivu laekumise kuupäeval ei ole patenditaotluse menetlemisel „Patendiseaduse” § 41 lõikest 2 tulenevalt õiguslikku tähendust.

§ 63. Volikirja esitamine

(1) Volikiri esitatakse Patendiametile patenditaotluses, kui patendi saamise avaldusele on alla kirjutanud patendivolnik või ühine esindaja. Elektroonselt saab volikirja esitada ainult portaali kaudu. Volikiri peab olema digitaalselt allkirjastatud.

(2) Kui patenditaotluse esitamisel volikirja ei esitatud, on soovitatav esitada see võimalikult kiiresti omal algatusel. Kui volikirja ei ole omal algatusel esitatud, peab selle esitama Patendiameti poolt „Patendiseaduse” § 25¹ lõike 1 alusel määratud tähtpäevaks.

(3) Käesoleva paragrahvi lõiget 2 kohaldatakse ka patenditaotleja korral, kelle elukoht või asukoht on väljaspool Eesti Vabariiki, kui ta esitab patenditaotluse ise.

(4) Üldvolikirja korral tuleb patenditaotlusele lisada selle ametlikult kinnitatud ärakiri.

(5) Üldvolikirja võib enne patenditaotluse esitamist Patendiametis registreerida tingimusel, et üldvolikiri on antud ühe patendivolniku nimele või ühisvolituse korral on kõigile patendivolnikutele antud ühesuguse kestuse ja ulatusega volitus ning igaüks neist tohib esindada patenditaotlejat üksinda.

(6) Registreeritud üldvolikirja korral märgitakse patendi saamise avaldusele üldvolikirja registreerimisnumber. Kui üldvolikiri registreeritakse pärast patenditaotluse esitamist, teatatakse registreerimisnumber omal algatusel või Patendiameti poolt „Patendiseaduse” § 25¹ lõike 1 alusel määratud tähtpäevaks.

§ 64. Prioriteedinõuet tõendavate dokumentide esitamine

(1) Prioriteedinõuet tõendavad dokumendid lisatakse patenditaotlusele selle esitamisel Patendiametile.

(2) Kui prioriteedinõuet tõendavaid dokumente ei ole patenditaotlusele lisatud, peab need „Patendiseaduse” § 20¹ lõikes 2 sätestatu kohaselt esitama 16 kuu jooksul prioriteedikuupäevast arvates. Mitme varem esitatud patenditaotluse või kasuliku mudeli registreerimise taotluse korral arvestatakse nimetatud 16-kuulist tähtaega kõige varasemast prioriteedikuupäevast arvates.

(3) Prioriteedinõuet tõendavaid dokumente ei ole vaja esitada, kui prioriteedinõude aluseks on Eesti Vabariigis esitatud esmane patenditaotlus või kasuliku mudeli registreerimise taotlus või kui kohalduvad „Patendiseaduse” § 20¹ lõiked 4 ja 5.

(4) Prioriteedinõuet tõendavate dokumentide eestikeelsed tõlked esitatakse „Patendiseaduse” § 20¹ lõike 6 kohaselt Patendiameti nõudel „Patendiseaduse” § 23 lõike 2 alusel Patendiameti poolt määratud tähtaja jooksul. „Patendiseaduse” § 19 lõike 6 alusel on Patendiametil õigus nõuda tõlgete esitamist ka kahe kuu jooksul nõude kuupäevast. Viimasel juhul ei saa tõlgete esitamise tähtaega pikendada.

(5) Kui patenditaotleja nõuab „Patendiseaduse” § 24 lõike 3 alusel patenditaotluse varasemat avaldamist, peab ta esitama Patendiametile prioriteedinõuet tõendavad dokumendid vähemalt üks kuu enne tema poolt nõutud patenditaotluse avaldamise kuupäeva.

§ 65. Bioloogilise aine deponeerimist tõendava dokumendi esitamine

(1) Bioloogilise aine deponeerimist tõendav dokument lisatakse patenditaotlusele selle esitamisel Patendiametile.

(2) Kui patenditaotluse esitamise päevaks ei ole rahvusvahelisest deponeerimisasutusest deponeerimise tõendit veel saabunud, on soovitatav esitada see võimalikult kiiresti omal algatusel. Kui deponeerimise tõendit ei ole omal algatusel esitatud, peab selle esitama Patendiameti poolt „Patendiseaduse” § 22 lõike 7 kohaselt määratud tähtpäevaks, kuid mitte hiljem kui 16 kuud patenditaotluse esitamise kuupäevast.

(3) Kui patenditaotleja nõuab „Patendiseaduse” § 24 lõike 3 alusel patenditaotluse varasemat avaldamist, peab ta esitama Patendiametile bioloogilise aine deponeerimist tõendava dokumendi vähemalt üks kuu enne tema poolt nõutud patenditaotluse avaldamise kuupäeva.

6. peatükk

Leiutise eraldamine ja eraldatud patenditaotluse esitamise kord

§ 66. Patenditaotlusest leiutise eraldamise mõiste

(1) Leiutis eraldatakse patenditaotlusest järgmistel juhtudel:

1) patenditaotleja soovib omal algatusel esitada leiutiskirjelduses või patendinõudluses sisalduva leiutise kohta iseseisva patenditaotluse;

2) Patendiamet nõuab „Patendiseaduse” § 9 lõike 3 alusel patendinõudluses sisalduva ühtsust rikkuva leiutise eraldamist.

(2) Leiutis loetakse patenditaotlusest eraldatuks, kui patenditaotleja esitab Patendiametile menetluses oleva patenditaotluse (edaspidi *esialgne patenditaotlus*) kohta uue patendinõudluse teksti ja üldjuhul uue leiutiskirjelduse (edaspidi *allesjääv osa*), millest on kõrvaldatud kõik eraldatavat leiutist puudutavad osad.

(3) Allesjääva osa suhtes kehtib „Patendiseaduse” §-s 25 patenditaotluse parandamise ja täiendamise kohta sätestatu.

§ 67. Eraldamise tähtaeg

(1) Patenditaotleja võib omal algatusel eraldada patenditaotlusest iseseisva patenditaotluse kogu esialgse patenditaotluse menetluses oleku aja jooksul, esitades selleks Patendiametile „Patendiseaduse” § 25 kohaste paranduste ja täiendustena patenditaotluse allesjääva osa ja teavitades Patendiametit samaaegselt eraldatud patenditaotluste esitamise kavatsusest.

(2) Leiutise ühtsuse rikkumise korral peab patenditaotleja esialgsest patenditaotlusest leiutise ühtsust rikkuva osa eraldama ja esitama allesjääva osa Patendiameti poolt „Patendiseaduse” § 9 lõike 3 alusel määratud tähtaja jooksul.

§ 68. Eraldatud patenditaotluse esitamise tähtaeg

(1) Eraldatud patenditaotluse võib esitada kuni kuus kuud pärast allesjääva osa alusel jätkatud esialgse patenditaotluse menetluse lõppemist.

(2) „Patendiseaduse” § 9 lõikes 2 sätestatust tulenevalt arvestatakse eraldatud patenditaotluse esitamise kuuekuulise tähtaja algust esialgse patenditaotluse allesjääva osa menetluse lõppemisest järgmiselt:

1) patendi väljaandmise korral Eesti Patendilehes sellekohase teate avaldamise kuupäevast;

2) patenditaotluse tagasilükkamise korral Patendiameti sellekohase otsuse kuupäevast;

3) patenditaotluse tagasivõtmise või tagasivõetuks lugemise korral tagasivõtmise või tagasivõetuks lugemise kuupäevast.

§ 69. Eraldatud patenditaotluse esitamine

(1) Eraldatud patenditaotluse suhtes kehtivad kõik käesoleva määrusega patenditaotlusele kehtestatud nõuded ja käesolevas paragrahvis kehtestatud erisused.

(2) Eraldatud patenditaotluse eristamiseks märgistatakse patendi saamise avalduse andmeväljal 7 § 18 lõikes 4 kehtestatud järgides esialgse patenditaotluse esitamise kuupäev ja patenditaotluse number.

(3) Eraldatud patenditaotlusele ei tohi „Patendiseaduse” § 9 lõikes 2 sätestatud tulenevalt lisada midagi, mis ei vasta esialgses patenditaotluses esitatud eraldatava leiutise olemusele. Kui eraldatud taotlus ei vasta eelnimetatud nõudele, määratakse sellele patenditaotleja valikul esialgse patenditaotluse esitamise kuupäeva asemel eraldatud patenditaotluse tegelik Patendiametile esitamise kuupäev või kohaldatakse „Patendiseaduse” § 25 lõikes 3 sätestatud.

(4) Eraldatud patenditaotluse korral arvestatakse „Patendiseaduse” § 20 lõikes 2 sätestatud patenditaotluse esitamise eest tasutava riigilõivu tasumise tähtaega eraldatud patenditaotluse tegeliku Patendiametile esitamise kuupäeva järgi.

§ 70. Kehtivusaasta riigilõivude tasumine eraldatud patenditaotluse esitamisel

(1) Eraldatud patenditaotluse korral tasutakse lisaks § 69 lõikes 4 nimetatud riigilõivule „Patendiseaduse” § 42 lõikes 10 sätestatu kohaselt kahe kuu jooksul eraldatud patenditaotluse tegelikust Patendiametile esitamise kuupäevast arvates kehtivusaastate riigilõivud ka kõigi eelnevate kehtivusaastate eest.

(2) Eraldatud patenditaotluse korral arvestatakse kehtivusaastaid esialgse patenditaotluse esitamise kuupäeva järgi. Kui esialgse patenditaotluse aluseks on rahvusvaheline taotlus, on esialgse patenditaotluse esitamise kuupäevaks rahvusvahelise esitamise kuupäev.

(3) Kui viimase möödunud tasumistähtpäevaga kehtivusaasta korral ei ole kuuekuuline riigilõivu koos täiendava riigilõivuga tasumise tähtaeg veel möödunud, võib riigilõivu selle kehtivusaasta eest tasuda kahe kuu jooksul eraldatud patenditaotluse tegelikust Patendiametile esitamise kuupäevast arvates ilma täiendava riigilõivuta. Kui eelnimetatud juhul kahekuulise tähtaja jooksul kehtivusaasta riigilõivu ei tasuta, saab seda koos täiendava riigilõivuga tasuda kuni „Patendiseaduse” § 42 lõikes 3 sätestatud kuuekuulise tähtaja lõpuni.

7. peatükk Rakendussäte

§ 71. Portaali kasutuselevõtmise kuupäev

Patendiamet teatab oma veebilehel aadressil www.epa.ee kuupäeva, millal alustatakse taotluste vastuvõttu tööstusomandi õiguskaitse taotluste elektroonse esitamise portaali kaudu.

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 98/44/EÜ biotehnoloogialeiutiste õiguskaitse kohta (EÜT L 213, 30.07.1998, lk 13–21).

Kristen Michal
Minister

Margus Sarapuu
Kantsler

[Lisa](#) Patendi saamise avalduse vorm